

СРБИЈА - МАКЕДОНИЈА
Библиотечни консултативни центар

бр. 07-13/2
15.01.2010 год.
СКОПЈЕ

ЕЛАБОРАТ

ЗА ВАЛОРИЗАЦИЈА НА СПОМЕНИЧКА ЦЕЛИНА
„АРХЕО-АСТРОНОМСКИ ЛОКАЛИТЕТ - КОКИНО“

Елаборатот за валоризација на споменичката целина „Архео-астрономски локалитет - Кокино“, општина Старо Нагоричане, КО Кокино, е подготвен во согласност со член 35 став 3, 4 и 5 од Законот за заштита на културното наследство („Сл. весник на Р. Македонија“ бр. 20/04 115/04 115/07) и членовите 6, 13 и 25 - 37 од Правилникот за валоризација, категоризација и ревалоризација на културното наследство („Сл. весник на Р. Македонија“ бр. 111/05).

Елаборатот е подготвен од Националниот конзерваторски центар - Скопје, како надлежна установа за заштита на недвижното и движното културно наследство на подрачјето на општина Старо Нагоричане, од страна на посебен стручен тим за валоризација на предметното добро формиран со решение на директорот бр. 07-13/1 од 05. 01. 2010 год.

Елаборатот е изготвен според пропишаната содржина, со одредени отстапувања во поглед на некои точки и предложената документација.

Елаборатот подлежи на законска обврска за ревизија во смисла на член 35 став 7 од Законот за заштита на културното наследство. Елаборатот претставува стручна основа за изработка на предлог за донесување соодветен правен акт, во смисла на член 35 став 6 од истиот закон.

ЕЛАБОРАТ ЗА ВАЛОРИЗАЦИЈА НА СПОМЕНИЧКА ЦЕЛИНА „АРХЕО-АСТРОНОМСКИ ЛОКАЛИТЕТ - КОКИНО“

I - ИДЕНТИФИКАЦИЈА НА ДОБРОТО

1. Назив:

Во Евиденцијата на недвижното културно наследство на територијата на Р. Македонија називот на доброто гласеше археолошки локалитет „Татиќев Камен“ с. Кокино, додека според елаборатот за привремена заштита називот на доброто гласеше Културен предел „Кокино“.

Со овој елаборат називот се менува во споменичка целина „Архео-астрономски локалитет - Кокино“.

2. Единствен матичен број на доброто (ЕМБ):

пополнува Управата

3. Класификација на доброто:

Недвижно културно наследство / споменичка целина / група споменички целини со различна намена / подгрупа комплекси од религиозен карактер / тип други градби што формираат комплекси со доминантен религиозен карактер

шифра: 1.2.2.2.3

4. Датирање:

Доброто е датирано во периодот на раното, средното и доцното бронзено време, односно од XX до XVII; XVII до XIV век п. н. е. и од XIV до XI век п. н. е., како и полното железно време, односно од VIII до VII век п. н. е.

5. Опис на доброто:

Предметното добро се наоѓа во североисточниот дел на Република Македонија. Локалитетот е поставен на ридот „Татиќев Камен“ карактеристичен според својот седлест облик, со највисока надморска височина од 1013 м. Од западната и јужната страна локалитетот граничи со атарот на село Кокино, а од источната и северната страна со атарот на

село Арбанашко. Димензиите на локалитетот се 90 м должина (исток-запад) и 50 м широчина (север-југ). Според геолошките анализи се работи за андезитски нек (стврдната лава во каналите на вулканот), кој веројатно потекнува од најмладата фаза на вулканската активност од кратовско-злетовската област од времето на горниот плиоцен.

Археолошки содржини

Според археолошките истражувања изведени во последните неколку години, во рамките на предметното добро и на падините кои излегуваат надвор од неговите граници, може да се смета дека на ова место се наоѓало јадрото на сакралниот простор. Тоа го потврдуваат и обредните јами пронајдени на горната платформа и на северната тераса на ридот кои веројатно биле наменети за изведување ритуали. Затоа, денес се смета дека целиот рид, или просторот зафатен меѓу изохипсите со надморска височина од 910 и 1013 м, всушност е просторот на бронзенодопското светилиште и опсерваторијата кои се од исклучително значење за светско културно наследство.

Јами

Археолошкиот контекст на откриените фрагменти од керамички садови, како и целите садови упатува на ритуално депонирање во јами (најчесто изделкани во природната карпа, и во некои случаи кружно дооформувани). Откриени се неколку типови јами: делкани во карпа, формирани од венец од камен, како и комбинации од претходните два типа. Овие јами се карактеризираат преку неколку основни облици: приближно кружни, полукружни, елипсовидни, а понекогаш и без јасна форма. Нивните димензии во длабочина и дијаметар често варираат, така што може да се забележат јами, широки од 0,30 м до 1,40 м, длабоки од 0,40 м до 1,00 м. По депонирањето на материјалот јамите биле покривани со земја и поситен камен, а оградени со делкани камени плочи, што повторно наведува на нивната обредна функција. Јамите се изведувани на тој начин што природните пукнатини од карпите, биле проширени со делкање, и оформени приближно кружно во горниот дел со додавање поситен камен.

Камени конструкции

При истражувањата се констатирани и конструкции од кршен камен (сувосид) поставени во правец исток-запад. Тие се изведени на две

нивоа, и се протегаат паралелно една до друга. Во досега истражените сонди, констатирани се неколку сувозидија кои се протегаат во права линија. Нивните димензии на протегање во сегашниот изглед изнесуваат од 1 м до 5 м, додека тие се зачувани се во височина од 0,3 м до 0,6 м.

Позицијата на овие камени конструкции е лоцирана во просторот каде е констатирано големото количство на движен археолошки материјал и обредните јами. Тоа укажува на тоа дека овие камени конструкции го опкружувале местото каде што се изведувале обредните активности.

Движен археолошки материјал

Систематските археолошки истражувања започнати во 2001 год. открија големо количство археолошки движни содржини, пред се фрагменти од керамички садови (поголеми и помали чинии, големи биконусни амфороидни садови, варијанти на длабоки садови за готвење храна, повеќе типови чаши и кантаросвидни садови), полирани камени секири, (камени) рачни мелници за жито, пирамidalни тегови и др. Од особено значење се калапите за леење бронзени секири и приврзоци.

Наведениот археолошки материјал се датира во периодот на раното и средното бронзено време (XX - XIV век п. н. е.), но со значителна доминација на формите од доцното бронзено време (XIV - XI век п. н. е.). Керамиката од периодот на раното бронзено време е монохромна, со свои блиски аналогии во керамиката од културите во долината на реката Јужна Морава и Вардар. Хронолошки и типолошки тие се поврзуваат со културната група Бубањ-Хум III, која е дел од поширокиот Балканско-подунавски комплекс од раното бронзено време. Се забележуваат сличности и со други културни групи: Пелагониската (или Арменохори групата) од југозападна Македонија и групата Езеро во Тракија (Бугарија). Материјалот од периодот на доцното бронзено време најблиски аналогии има со материјалот од Пелинското градиште, како и со наодите од некрополата „Димов Гроб“ - Уланци. Сличности во материјалот се забележуваат и со наодите од локалитетите на таканаречената Брњичка културна група од базенот на Јужна Морава.

На јужната тераса која се наоѓа под ридот, констатирана е населба од железно време (VIII - VII век п. н. е.). Откриени се бројни фрагментирани и цели керамички садови, како: бокали со косо засечен врат, чинии со благововлечен венец на устата, питоси и др. Украсувањето на овие садови е карактеристично за железното време, сочинето од врежани алтернирани триаголници и вертикални и

хоризонтални линии. Аналогии со овој археолошки материјал има меѓу железнодопските култури од Скопско, Горно Повардарие, Јужна Морава, Струма итн.

Симболички обележја

Бројните јами од различни типови и облици, како и материјалот депониран во нив, го определуваат нивното симболичко значење. Во нивната внатрешност се пронајдени бројни фрагменти од керамички садови и тегови, а во некои од нив и целосно зачувани садови и тегови. Големото присуство на керамичкиот материјал во голема мера е констатирано и низ целата површина на локалитетот. Врз база на формата и украсот на керамичките садови потврдено е присуството на заедници од сите фази на бронзеното време.

Покрај керамичкиот материјал на локалитетот е документирано присуство на предмети изработени од камен. Се истакнуваат неколку калапи за изработка на секири, на накит и на различни други предмети од метал. Претставите гравирани на нив посочуваат на симболичкото значење на предметите изработувани со помош на овие калапи. Во рамките на материјалот од камен е потврдено бројно присуство на рачни мелници за жито, што наведува на обредната функција на овој простор, доколку се земе предвид отсуството на основи од живеалишта. Покрај овие предмети на локалитетот се откриени и неколку секири од полиран камен, со форми карактеристични за бронзеното време. Се издвојува и еден редок метален наод, кој според формата припаѓа на копјата од „пламенест“ тип, карактеристични за крајот на бронзеното време.

На локалитетот се забележани бројни остатоци од лепеж, но не во нивната примарна позиција (во и до живеалишта), туку расфрлени низ целиот локалитет, и особено депонирани во обредните јами. Ваквата ситуација, како и непостоењето на темели од куки, наведуваат на размислувањата, дека овој простор во бронзеното време не се користел за живеење. За време на истражувањата се констатирани остатоци од сидови (сувозидија). Поради нивната слаба зачуваност, но и поради силно изразената ерозија на локалитетот тие не можат со сигурност да бидат определени во конкретен контекст. На северната страна на локалитетот, по самиот раб на долната тераса е откриен сувозид, кој можеби е дел од нејзиниот темел. Изработен е на две нивоа, од кои долното ниво е оформено од редени парчиња голем камен, додека врз него, односно горното ниво, е создаден паралелен сувозид од помали парчиња камен. Ова е уште една потврда за сакралниот карактер на локалитетот, имајќи предвид дека сидот нема силна конструкција,

карактеристична за бедем, туку само ги определува границите на внатрешниот простор на ридот (локалитетот) и неговата околина.

Во контекст на човековото делување врз природниот амбиент сведочат масивните обработени карпи, именувани како тронови. За нив се смета дека претставувале централна обредна локација во текот на церемониите. Нивната погодна позиција овозможувала осветлување од Сонцето на оној кој бил поставен во средиштето на овие тронови, што секако ги зајакнувало симболичките врски меѓу свештеникот/поглаварот и Сонцето.

Астрономски содржини на локалитетот

Сите клучни содржини на древната опсерваторија се сместени на две платформи, горна и долната, со меѓусебна разлика во надморската височина од 19 м. На долната платформа позиционирани се посебни места за набљудување на небесните тела на источниот хоризонт, а на горната платформа се лоцирани посебно оформлените маркери за обележување на местата на изгревање на Сонцето и Месечината. На долната платформа, со својот карактеристичен изглед и големина, доминираат четирите камени седишта, денес познати како тронови (престоли). Нивните димензии се со приближна должина од 5,5 м, широчина 2 до 2,3 м и височина од 2,2 м. Ориентацијата на троновите е север-југ, така што оној кој седи на некој од нив ги набљудува појавите на горната платформа, а врвовите на карпите за него ја имаат улогата на источен хоризонт. Овие тронови веројатно имале обредна улога и биле главното место за изведување на древните ритуали.

Источниот хоризонт е набљудуван од две места кои се лоцирани југозападно од троновите. Од нив првата локација е добро зачувана и лесно препознатлива, додека втората е оштетена од можните земјотреси во минатото и геолошките активности на релејефот. Според архео-астрономските анализи може да се смета дека од овој простор било набљудувано движењето на Сонцето и Месечината. Токму од него се забележуваат маркерите на источниот хоризонт со кои се обележувале местата на изгревање на Сонцето во деновите на пролетната и есенската рамноденица, летната долгодневица и зимската краткодневица. Од истото место можат да се видат сите маркери кои ги посочуваат местата на изгревање на полната Месечина во деновите кога таа во текот на зимата и летото има најмала и најголема деклинација. При процесот на изработка на календар, два од овие маркери се користени за мерење на должината на лунарните месеци. Овој систем на древни мерни средства овозможил дефинирање на лунарен календар со циклус од 19 години, во

кои биле вклучени определен број лунарни месеци со должина од 29 дена и определен број лунарни месеци до должина од 30 дена. Во циклусот од 19 години има 12 години со по 12 лунарни месеци (обични години) и 7 години со по 13 лунарни месеци (престапни години).

Од извршените архео-астрономски истражувања утврдено е дека описаните камени маркери следат позиции на небесните тела во текот на пролетната и есенската рамнодневица, летната долгодневица и средзимскиот екстрем при изгревање на полната Месечина. Исто така врз база на овие позиции регистрирани преку камените маркери пресметана е староста на локалитетот.

Правец на пролетната и есенската рамнодневица

Маркер (Бр. 4 од маркерите во прилогот) е правецот од кој се изведени хоризонтските координати на Сонцето, кога тоа се наоѓало точно во позицијата на маркерот. Бидејќи се работи за мали агли близку до хоризонтот, рефракцијата игра мошне значајна улога, така што за неа е земена вредноста на $\rho = 40' = 0,666^\circ$ (според Victor Reijs). Оттука се добиваат хоризонтските координати: височина $x = -1,565^\circ$ и азимут $A = 95,0375^\circ$. Од податоците на Naval опсерваторијата од Вашингтон, САД, за движењето на Сонцето, со овие координати при изгревањето, Сонцето имало азимут $A_{iz} = 96,4^\circ$. За пресметка на деклинацијата на Сонцето е применета следната формула:

$$\sin\delta = \cos A \cos \phi \cos x + \sin \phi \sin x$$

во која δ е деклинацијата на Сонцето, A е геодетскиот азимут, ϕ е географската ширина на локалитетот и x е височината над хоризонтот. Со соодветна замена се добива вредноста за деклинацијата:

$$\delta = -4,77981^\circ$$

Правец на летна долгодневица

Тоа е правецот кој по сите обележја имал главна улога во животот и обредите на генерациите кои ја користеле опсерваторијата. Тоа е всушност правецот означен со маркерот кој се наоѓа веднаш до врвот и чиј зрак паѓа директно на троновите. Тука се пресметани хоризонтските координати на Сонцето кога тоа се наоѓало во позицијата на маркерот. И тука рефракцијата има значителна улога, но се работи за поголем агол и затоа е земена вредноста од $\rho = 3,1' = 0,051666^\circ$, при што се добиваат

координатите на Сонцето $x = 13,011^\circ$ и $A = 75,855^\circ$. Од добиените податоци за движењето на Сонцето во текот на денот, од опсерваторијата Naval, заклучено е дека Сонцето, во тој ден, при изгревањето имало азимут $A_{из} = 63,9^\circ$. Со примена на горенаведената формула се пресметува деклинацијата на Сонцето:

$$\delta = 19,1247^\circ.$$

Правец на изгревање на полната Месечина среде зима

Правецот на изгревање на полната Месечина среде зима е набљудуван во позицијата на маркерот, поставен лево, и поблиску до престолите. Хоризонтските координати се со височина $x = 14,8995^\circ$ (со земање предвид на рефракција $\rho = 3' = 0,05^\circ$) и азимут $A = 64,17^\circ$. Телото со овие координати имало азимут на изгревање $A_{из} = 49,104^\circ$. Со примена на горенаведената формула може да се пресмета деклинацијата на телото при што се добива вредноста:

$$\delta = 28,982^\circ.$$

која, со корекција за рефракцијата од $0,8^\circ$, се добива вредноста:

$$\delta = 28,182^\circ.$$

Оваа вредност на деклинацијата всушност претставува екстремна вредност на деклинацијата на Месечината во времето при изгревот на полната Месечина во средзимскиот период. Од податоците на Robert Pollock може да се види дека во 2000 г. п. н. е. вредноста на оваа деклинација била: $\delta = 28,2^\circ$, што речиси идеално се совпаѓа со добиениот резултат.

Старост на локалитетот

За познатата вредност на оската на земјината ротација, James Q. Jacobs ја дава следната формула за изминатото време:

$$\varepsilon = 23,439291111 - 0,0130041666 T - 0,00000163888 T^2 + 0,0000005036111 T^3$$

каде T е број на јулијански векови (36525 дена), за 2000 г. п. н. е. Според оваа формула, за добиената вредност на $\varepsilon = 23,90451^\circ$, се добива вредноста на:

$T = 3810$ години.

Според овие пресметки и резултати, локалитетот бил посетуван најдоцна во 1810 г. п. н. е.

Точноста на оваа вредност ја потврдува и деклинацијата на месечината во средзимскиот период. Според Robert Pollock, оваа деклинација во 2000 г. п. н. е. имала вредност од $28,2^\circ$, а во 3000 г. п. н. е. $28,3^\circ$. Ако оваа динамика на промена на деклинацијата се примени во случајов, тогаш теоретски во 1810 г. п. н. е. Месечината треба да има деклинација од $28,181^\circ$, што речиси идеално се поклопува со резултатот добиен од мерењата: $\delta = 28,182^\circ$.

6. Локација:

Катастарска општина:

Кокино

м.в. „Татиќев Камен“

м.в. „Шмркало“

7. Топографски податоци:

Географска ширина и географска должина или UTM координати: север: $42^{\circ}15'47''$; исток: $21^{\circ}57'32''$; Временска зона UT + 1

8. Надморска височина:

1013 м

9. Граници на доброто:

Заштитеното добро го опфаќа највисокиот дел од ридот „Татиќев Камен“, односно површината на која се наоѓаат археолошките и астрономските содржини. Се предлага утврдување на границите на доброто со следните географски точки, одредени според државниот координатен систем:

1. Y - 579200.24, X - 680304.63; Z - 971.55;
2. Y - 579165.46; X - 680312.2; Z - 974.93;
3. Y - 579122.77; X - 680304.53; Z - 977.83;

4. Y - 589107.81; X - 680318.67; Z - 984.39;
5. Y - 579084.9; X - 680313.13; Z - 984.19;
6. Y - 579019.19; X - 680309.15; Z - 986.69;
7. Y - 579190.78; X - 680317.76; Z - 973.26;
8. Y - 579178.75; X - 680334.32; Z - 976.01;
9. Y - 579182.19; X - 680352.98; Z - 978.58;
10. Y - 579186.7; X - 680374.77; Z - 980.39;
11. Y - 579152.41; X - 680394.98; Z - 990.35;
12. Y - 579128.85; X - 680408.64; Z - 990.79;
13. Y - 579116.69; X - 680413.51; Z - 989.36;
14. Y - 579093.15; X - 680411.23; Z - 987.6;
15. Y - 579075; X - 680402.49; Z - 988.46;
16. Y - 579049.78; X - 680393.99; Z - 986.43;
17. Y - 579026.89; X - 680376.56; Z - 985.76;
18. Y - 579003.29; X - 680360.41; Z - 984.16;
19. Y - 578982.57; X - 680347.96; Z - 983.08;
20. Y - 578965.83; X - 680330.88; Z - 980.67;
21. Y - 578965.03; X - 680319.1; Z - 982.91;
22. Y - 578973.6; X - 680303.41; Z - 983.02;
23. Y - 578983.13; X - 680300.54; Z - 984.89;
24. Y - 578995.73; X - 680300.67; Z - 983.98.

10. Контактни зони:

Се предлага предметното добро да има две контактни зони дефинирани врз основа на досегашните теренски опсервации и археолошки содржини, како и според конфигурацијата на теренот. Се предлага утврдување на границите на контактните зони со следните географски точки, одредени според државниот координатен систем.

Прва контактна зона:

КП 491:

1. Y - 579240.63; X - 680285.34;
2. Y - 579226.19; X - 680235.09;
3. Y - 579081.03; X - 680253.36;
5. Y - 579019.13; X - 680274.23;
6. Y - 579160.28; X - 680312.34;
7. Y - 579185.01; X - 680311.7;
8. Y - 579183.81; X - 680364.02;

9. Y - 579182.09; X - 680403.01;
10. Y - 579204.76; X - 680364.61;
11. Y - 579237.43; X - 680351.43;
12. Y - 579012; X - 680259.82.

Го опфаќа поголемиот дел од КП 491, чии точки во северниот дел се врзуваат со точките 1, 2, 7 и 10 од границите на доброто, како и со точките 5, 6 и 9 од границите на втората контактна зона.

Контактната зона се протега јужно од заштитеното добро, на чија површина е констатирана населба од железното време. Релјефот се карактеризира со три нерамни тераси формирани низ целата површина на зоната. Во нејзините рамки се забележуваат разни флорални форми (дрва, грмушки, трева и сл.) и неколку изолирани карпи.

Втора контактна зона:

КП 487:

9. Y - 579182.09; X - 680403.01;
14. Y - 578930.73; X - 680498.04;
15. Y - 578986.99; X - 680547.75;
16. Y - 578929.76; X - 680449.57;
17. Y - 578916.56; X - 680428.49;
18. Y - 578903.74; X - 680394.63;
19. Y - 578897.88; X - 680367.19;
20. Y - 578912.2; X - 680310.26;
21. Y - 578964.67; X - 680338.89;
46. Y - 579039.88; X - 680368.71;
47. Y - 579154.58; X - 680429.59;
48. Y - 579119.06; X - 680466.16;
49. Y - 579095.65; X - 680485.93;
50. Y - 579055.06; X - 680510.6;
51. Y - 579033.34; X - 680544.16;
52. Y - 579135.07; X - 680392.73.

Го опфаќа поголемиот дел од КП 487, чии точки во јужниот дел се врзуваат со точките 12, 13, 14, 15, 16, 17 и 18 од границите на доброто, потоа со точката 9 од границите на првата контактна зона, како и со точките 20 и 21 од КП 490 од втората контактна зона.

КП 489:

21. Y - 578964.67; X - 680338.89;
23. Y - 578941.56; X - 680325.42;
24. Y - 578922.28; X - 680316.58;
25. Y - 578988.63; X - 680290.93;
26. Y - 579015.26; X - 680303.18;
27. Y - 579051.49; X - 680315.04;
28. Y - 579077.36; X - 680307.31;
29. Y - 579106.16; X - 680320.81;
30. Y - 579126.77; X - 680334.41;
31. Y - 579126.59; X - 680344.48;
32. Y - 579141.85; X - 680339.66;
33. Y - 579161.27; X - 680348.52;
34. Y - 579174.2; X - 680336.99;
35. Y - 579182.33; X - 680354.39;
36. Y - 579168.83; X - 680361.58;
37. Y - 579175.61; X - 680380.64;
38. Y - 579129.85; X - 680383.05;
39. Y - 579098.71; X - 680360.42;
40. Y - 579089.17; X - 680366.07;
41. Y - 579068.03; X - 680354.72;
42. Y - 579057.91; X - 680363.35;
43. Y - 579010.42; X - 680328.54;
44. Y - 578995.38; X - 680336.17;
45. Y - 578982.29; X - 680321.82.

Го опфаќа помалиот западен дел од КП 489, чии точки во источниот дел се врзуваат со точките 20, 21 и 22 од границите на доброто, потоа со точката 21 од КП 487, како и со точките 23, 24, 28, 35 и 37 од КП 490, кои припаѓаат на втората контактна зона.

КП 490:

4. Y - 578992.87; X - 680272.15;
5. Y - 579019.13; X - 680274.23;
6. Y - 579160.28; X - 680312.34;
7. Y - 579185.01; X - 680311.7;
8. Y - 579183.81; X - 680364.02;
9. Y - 579182.09; X - 680403.01;
13. Y - 578965.07; X - 680275.13;
20. Y - 578912.2; X - 680310.26;

21. Y - 578964.67; X - 680338.89;
22. Y - 578927.34; X - 680263.90;
46. Y - 579039.88; X - 680368.71;
52. Y - 579135.07; X - 680392.73.

Опфаќа една половина од КП 490, чии точки во северниот и западниот дел се врзуваат со точките 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 11, 23 и 24 од границите на доброто, со точките 5 и 9 од границите на КП 491 од првата контактна зона, потоа со точките 20 и 21 од КП 487, како и со 21, 23, 24, 28, 35, 37 од КП 489, кои припаѓаат на втората контактна зона.

Поголемиот дел од втората контактна зона е сочинет од тераси и карпести формации издигнати на неколку места од оваа зона. Во рамките на втората зона не се вршени археолошки истражувања и засега не е констатиран археолошки материјал. Релјефот се карактеризира со разни флорални форми и изолирани карпи.

11. Катастарски податоци:

КО Кокино, Поседовен лист
ПЛ 1 бр. 1213/13288 - КП 487, КП 489, КП 490, КП 491

Катастарски парцели

Границите на заштитеното добро зафаќаат мал дел од јужната половина на КП 487, речиси целата површина на КП 489, една половина од КП 490 и минимален дел од КП 491.

Во границите на првата контактната зона: влегува поголемиот дел од КП 491.

Во границите на втората контактната зона: влегува поголемиот дел од КП 487. многу мал дел од КП 489 и речиси едната половина од КП 490.

12. Површина:

Во границите на заштитеното добро.....18174 м².
Во границите на првата контактна зона.....14248 м².
Во границите на втората контактна зона.....37707 м².
Вкупната површина на заштитеното подрачје изнесува 70129 м².

13. Автор (и) на доброто:

Непознат (и).

14. Функции на доброто:

Изворна:

Бронзенодопско светилиште и праисториска опсерваторија.

Дополнителна:

Населба од железно време.

Сегашна:

Научна, истражувачка, образовна и туристичка.

15. Поврзаност:

Со друго заштитено добро:

Доброто не е поврзано со друго заштитено добро.

16. Недвижност по намена:

Нема.

17. Акт за заштита:

Предметното добро е запишано во Националниот регистар на културното наследство - Дополнителен регистар на добра како добро под привремена заштита, според решение бр. 08-1935/6 од 13.11.2008 год., донесено од Управата за заштита на културното наследство. Во моментот на изработка на елаборатот за валоризација на предметното добро, рокот за неговата привремена заштита е изминат.

18. Регистрација во Националниот регистар на културното наследство (во натамошниот текст: Регистарот)

II - ПОСТОЈНА СОСТОЈБА

1. Физичка состојба и зачуваност:

Доброто во целина:

Предметното добро е зачувано во изворна состојба и на него не се вршени никакви конзерваторски интервенции. На неговата површина се забележува поголемо количество фрагментирана керамика и бројни парчиња камен, расфрлени низ просторот, веројатно како резултат на ерозија. На локалитетот се присутни повеќе патеки оформени од честата посетеност на туристите и локалното население.

Неговите составни делови:

Составните елементи на доброто се зачувани во изворна состојба, без некои поголеми оштетувања. Постојните оштетувања се резултат на дејството на природните фактори: вегетација, дожд, мраз, ерозија итн.

Камените маркери се делумно оштетени од климатските влијанија и нивната изложеност на променлива температура и влажност. Во зимскиот период од годината настануваат пукнатини како резултат од дејството на мразот, чие ширење довело и до кршење на некои од маркерите. На нив исто така делува и вегетацијата која расте во самата структура на карпата, а каде се лоцирани маркерите.

Камените тронови се делумно оштетени како резултат на горенаведените појави. На страна од климатските влијанија на карпата од која тие се сочинети, на нив делува и човечкиот фактор. Честата посетеност од туристи и локално население, како и нивното движење на платформата на која се наоѓаат троновите, ја оштетуваат структурата на карпата.

Ерозијата на земјиштето придонесува врз промената на структурата и формата на некои од камените конструкции, констатирани на локалитетот. Таа влијае и врз фрагментираноста на движниот материјал, како и на неговата расфрленост низ речиси целиот простор на локалитетот.

2. Загрозеност на доброто:

Доброто во целина:

- предметното добро е постојано изложено на климатски влијанија,

- невнимателноста на посетителите, механички ја загрозува матичната карпа,
- ерозијата делува врз раздробувањето на карпата, чии открапени делови, го оштетуваат и движниот материјал.

На составните делови:

- доброто е загрозено поради отсуство на техничка обезбеденост,
- камените маркери се делумно оштетени од мраз и вегетација,
- климатските услови делувале врз споменичката целина формирајќи пукнатини во структурата на карпите,
- антропогениот фактор создава механички оштетувања на составните делови на предметното добро,
- археолошките содржини се предмет на оштетување, како резултат на силно изразената ерозија.

3. Имотно-правна состојба:

Вид и движење на сопственоста:

Предметното добро се наоѓа на КП 487, КП 489, КП 490, КП 491, сите во сопственост на Р. Македонија, а корисник е НУ Музеј „Куманово“ - Куманово. Претходно овие парцели биле во владение на Р. Македонија, а корисник било Јавното претпријатие за стопанисување со пасишта.

Од 18. 03. 2009 г., според член 4 од Одлуката за престанок и давање на користење на недвижна ствар, бр. 19-1175/1, Р. Македонија наведените парцели ги дава на користење на НУ Музеј „Куманово“ - Куманово.

4. Истраженост на доброто:

Локалитетот досега бил предмет на археолошки, астрономски и геолошки истражувања.

Во текот на археолошките ископувања (2001 - 2005 г. и 2007 - 2009 г.) целосно се истражени 42 сонди, од кои 9 се на јужната тераса со вкупна површина од 157 м², 23 се на северна тераса со вкупна површина од 629 м² и 10 се на акрополата со вкупна површина од 199 м². Археолошки истраженото подрачје зафаќа вкупна површина од 985 м².

Покрај археолошките, на локалитетот се изведени и астрономски истражувања. Во текот на 2002 г. извршени се мерења со инструментот Дистомат - тотална станица Leica TCR 307, кој овозможил многу

прецезни податоци за надморската височина, азимутите на правците, како и оддалеченоста меѓу маркерите. Во истиот период извршено е истражување и со 2T30П-Russia теодолит, при што се направени ортогонални и тахиметриски планови, како и пресметување на астрономски значајните азимути.

Во текот на 2002 г. изведени се геолошки рекогносцирања на теренот на неколку локалитети од кумановскиот регион, при што бил вклучен и локалитетот „Татиќев Камен“ кај с. Кокино. Овие рекогносцирања биле направени со цел да се утврди врската меѓу делувањата на праисториските заедници врз геолошкиот простор, кого тие го користеле за живеење.

Податоци за истражувањата:

- Археолошки истражувања на локалитетот „Татиќев Камен“ Кокино во годините 2001 - 2005, и 2007 - 2009, изведени од страна на НУ Музей „Куманово“ - Куманово.
- Архео-астрономски истражувања во склоп на меѓународниот проект „Пирајхме“ извршени во 2002 год., и тоа од страна на Народната астрономска опсерваторија од Стара Загора, Р. Бугарија и Младински културен центар - Планетариум, Скопје.
- Геолошки истражувања во рамките на меѓународниот проект „Пирајхме“, извршени во 2002 год., од страна на м-р Недељко Ѓорѓевиќ.

Потреба од истражувања:

Потребни се интердисциплинарни анализи на движниот материјал собран при археолошките истражувања, во смисла на апсолутно хронолошко детерминирање со физичко-хемиски методи, потоа други видови на хемиски анализи за утврдување на составот на керамиката, како и за утврдување на материите сочувани во внатрешноста на садовите. Тука би требало да се вклучат и археозоолошките, тафономските, трасолошките проучувања и сл. Потребни се дополнителни археолошки (систематски и сондажни) ископувања во контактната зона на заштитеното подрачје.

5. Документираност на доброто:

Преглед по видови и обем на досега изготвената документација.

1. Дескриптивна документација:

Во архивот на НУ Музей „Куманово“ - Куманово постои дескриптивна документација за доброто.

- девет теренски дневници за археолошките кампањи 2001 - 2005 и 2007 - 2009 год.;
- девет нивелмански дневници за археолошките кампањи 2001 - 2005 и 2007 - 2009 год.;
- девет фото дневници за археолошките кампањи 2001 - 2005 и 2007 - 2009 год.;
- девет извештаи од теренски истражувања за археолошките кампањи 2001 - 2005 и 2007 - 2009 год.;
- девет инвентарни книги за движниот материјал од археолошките кампањи: 2001 - 2005 и 2007 - 2009 год.

2. Техничка документација:

Ситуација на предметното добро со нанесени содржини во границите на доброто во M 1 : 500. Архитектонски планови и цртежи на сите поединечни сонди, архитектонски конструкции и археолошки ситуации: основи, изгледи и пресеци во M 1 : 20, и тоа:

- 2001 година, истражена е една сонда (Сонда I/01) за која изработени се две основи (една основа на откоп 3 и една основа на сондата), еден пресек (пресек A-C) и еден профил (профил B-C).
- 2002 година истражени се три сонди (Сонда II/02, Сонда III/02, Сонда IV/02) за кои изработени се пет основи и три профили, и тоа: за Сонда II/02 еден контролен профил, една основа при откоп 3 и една основа на сондата; за Сонда III/02 една основа при откоп 3 и една основа на сондата; за Сонда IV/02 една основа на сондата, еден профил D-D и еден профил D-A.

- 2003 година истражени се три сонди (Сонда V/03, VI/03, Сонда VII/03) за кои изработени се дванаесет основи и еден профил, и тоа: за Сонда V/03 една основа на сондата, една основа при откоп 2 и една основа при откоп 5; за Сонда V и VI/03 една основа; за Сонда VI/03 една основа при откоп 2, една основа при откоп 3 и една основа при откоп 5; за Сонда VII/03 една основа при откоп 4, една основа при откоп 7, една основа при откоп 9, една основа при откоп 10, една основа на сид 1 и еден профил на сид 1.
- 2004 година истражени се две сонди (Сонда VIII/04, Сонда IX/04) за кои изработени се шест основи и шест профила, и тоа: за Сонда VIII/04 една основа при откоп 3, една основа при откоп 5, една основа при откоп 9 и еден профил В-С; за Сонда VIII - 1/04 една основа при откоп 3, една основа при откоп 5, еден профил А-В, еден профил А-Д и еден профил В-С; за Сонда VIII - 2/04 еден профил на источен дел на сонда и еден профил на западен дел на сонда; за Сонда IX/04 една основа на сонда.
- 2005 година истражени се девет сонди (Сонда I/05, Сонда II/05, Сонда III/05, Сонда IV/05, Сонда V/05, Сонда VI/05, Сонда VII/05, Сонда IX/05, Сонда X/05) за кои изработени се осум основи и два профила, и тоа: за Сонда I/05 една основа на сондата; за Сонда II/05 една основа при откоп 3; за Сонда III/05 една основа при откоп 4; за Сонда IV/05 една основа при откоп 3; за Сонда V/05 една основа при откоп 3 и еден профил А-Д; за Сонда VI/05 една основа при откоп 3; за Сонда VII/05 една основа при откоп 3 и еден профил А-Д; за Сонда IX/05 една основа при откоп 2; за Сонда X/05 една основа при откоп 4.
- 2007 година истражени се пет сонди (Сонда I/05 - 07, Сонда IX/05 - 07, Сонда VIII/07, Сонда XIII/07, Сонда XVI/07) за кои изработени се шест плана, и тоа: за Сонда I/05 - 07 една основа на сондата; за Сонда IX/05 - 07 една основа при откоп 3 и една основа при откоп 5; за Сонда VIII/07 една основа на сондата; за Сонда XIII/07 една основа на сондата; за Сонда XVI/07 една основа на сондата.
- 2008 година истражени се пет сонди (Сонда XIV/07 - 08, Сонда XV/07 - 08, Сонда XVII/07 - 08, Сонда XVIII/07 - 08, Сонда XIX/07 - 08) за кои изработени се девет основи и седум профила, и тоа: за Сонда XIV/07 - 08 една основа при откоп 7 и еден профил В-С; за Сонда XV/07 - 08 една основа при откоп 5 и една основа при откоп 7; за Сонда XVII/07 - 08 една основа при откоп 5, една основа при откоп 10, еден профил на северен

дел на сонда и еден профил на западен дел на сонда; за Сонда XVIII/07 - 08 една основа при откоп 3, една основа при откоп 5 и еден профил на северен дел на сонда; за Сонда XIX/07 - 08 еден профил на северен дел на сонда и една основа при откоп 5.

- 2009 година истражени се дванаесет сонди (Сонда II/09, Сонда III/09, Сонда XX/09, Сонда XXI/09, Сонда XXII/09, Сонда XXIII/09, Сонда XXIV/09, Сонда XXIV - 1/09, Сонда XXV/09, Сонда XXVI/09, Сонда XXVIII/09, Сонда XXIX/09, Сонда XXX/09) за кои изработени се девет основи и седум профила, и тоа: за Сонда II/09 една основа; за Сонда III/09 една основа; за Сонда XX/09 една основа; за Сонда XXI/09 една основа, една основа; за Сонда XXII/09 една основа; за Сонда XXIII/09 една основа; за Сонда XXIV/09 две основи, два детали, еден профил; за Сонда XXIV - 1/09 една основа, еден детал, три профили; Сонда XXV/09 една основа, еден детал; Сонда XXVI/09 една основа; Сонда XXVIII/09 една основа; Сонда XXIX/09 една основа; Сонда XXX/09 една основа, два изгледи на сидови, еден пресек.

3. Фото документација

Црно-бели филмови 6х6, со следните броеви: 190/01, 192/02, 200/02, 201/02.

Колор филмови, со следните броеви: 204/03, 216/03, 223/04, 224/04.

Во 2005, 2007 - 2009 год. според фото дневниците, направени се дигитални фото-снимки, вкупно 707.

Состојба на документацијата:

Добра.

Целата документација се чува во архивот на НУ Музей „Куманово“ - Куманово, според музејските стандарди и норми.

Теренските, нивелманските и фото дневниците, како и инвентарните книги се испишани на тетратки од А4 формат, со тврди корици, и се сместени во просторот предвиден за музејската архива. Техничките цртежи и архитектонските основи се чуваат во поливинилни навлаки, сместени во затворени метални касети. Црно-белите и колор фотографиите снимени на филм се ставени во пластични кутии, и се

чуваат во архивот на музејот. Сите дигитални фотографии се сочувани во музејскиот компјутер за документација, а копии од нив се снимени на ЦД и ДВД дискови.

Документацијата се чува во простории со ниска релативна влажност, во услови предвидени според стандардите за чување и архивирање на податоците.

Институции што чуваат документација за доброто:

Постојната документација се чува во НУ Музей „Куманово“ - Куманово, како и во Националниот конзерваторски центар Скопје - Скопје и Управата за заштита на спомениците на културата.

Потреба од документирање:

За предметното добро потребно е да се изготват аероснимки, сателитски, планиметрички прикази и фотограметриска документација.

6. Обезбеденост на доброто:

Физичка обезбеденост:

Доброто е физички обезбедено со чуварска служба, во времетраење од шеснаесет часа во денот.

Техничка обезбеденост:

Доброто не е технички обезбедено.

Постојни планови и програми:

НУ Музей „Куманово“ - Куманово како матична установа надлежна за подрачјето на општина Куманово има пристапено кон изработка на повеќе планови и програми.

Донесени планови и изгответи студии:

- план за управување со Културен предел „Кокино“ (НУ Музей „Куманово“ - Куманово),

- плански основи за управување со заштитено подрачје (Собрание на Република Македонија),
- план за заштита од пожари (НУ Музей „Куманово“ - Куманово),
- план за неопходните подготвителни активности за заштита од предвидливи последици од вооружен судир и природни непогоди (НУ Музей „Куманово“ - Куманово),
- план за посебни мерки за заштита во воена и вонредна состојба (НУ Музей „Куманово“ - Куманово),
- pilot-план за локален развој на општината Старо Нагоричане (Управа за заштита на културното наследство, Национален конзерваторски центар и Општина Старо Нагоричане),
- студија за проценка на социјално-економска корист од заштитата на локалитетот (Општина Старо Нагоричане),
- студија за развој на културниот, руралниот и екотуризмот во козјачкиот регион (Општина Старо Нагоричане),
- студии за биолошка разновидност (Општина Старо Нагоричане),
- студија за традиционалното користење на биолошката разновидност во традиционалното лекување и етнофармацијата (Општина Старо Нагоричане).

Мерки и активности во подготовка:

- урбанистички план за село Кокино (Општина Старо Нагоричане),
- урбанистички план за Арбанашко (Општина Старо Нагоричане),
- интегрирање на заштитеното подрачје во предметните просторни планови (Национален конзерваторски центар - Скопје),
- изработка на заштитно-конзерваторски работи (Национален конзерваторски центар - Скопје),
- изградба и уредување на наменски објекти (НУ Музей „Куманово“ - Куманово),
- подобрување на инфраструктурата (Општина Старо Нагоричане),
- ревитализација на руралната архитектура (Национален конзерваторски центар - Скопје, сопственици на објектите),

Планирани активности:

- утврдување лого за локалитетот (НУ Музей „Куманово“ - Куманово),
- востановување на пригодна манифестација „Ден на Мегалитската опсерваторија „Кокино“ (НУ Музей „Куманово“ - Куманово),
- востановување на посебна едиција за Кокино,

- филателистичка презентација (НУ Музей „Куманово“ - Куманово, Македонски пошти),
- едукативни активности (Биро за развој на образованието, НУ Музей „Куманово“ - Куманово),
- медиумска презентација (НУ Музей „Куманово“ - Куманово, редакции на медиуми),
- туристичка презентација (Агенција за поддршка и промоција на туризмот, Асоцијација на туристичките агенции на Македонија (АТАМ), НУ Музей „Куманово“ - Куманово).

7. Претходни интервенции врз доброто:

Конзерваторски интервенции:

Нема.

Други видови зафати врз доброто:

Нема.

8. Презентираност и популаризираност на доброто:

Доброто досега е презентирано во пошироката јавност: изложби, каталогзи, предавања, туристички посети, документарни репортажи, прилози во електронски медиуми, интервјуа, написи во печатени медиуми, интернет портали, брошури, календари; потоа на бројни научни собири (конференции, симпозиуми, факултативни предавања) и стручна литература.

Стручна литература:

- Ѓорѓевиќ, Н. 2003. Геолошко рекогносцирање терена на археолошким локалитетима у околини Куманова током 2002 године. *Пирајхме Том 2*, зборник Народен музеј Куманово. Куманово: 263-280.
- Митревски, Д. 2003. Од Јужна Морава до Вардар. *Пирајхме Том 2*, зборник Народен музеј Куманово. Куманово: 1-30.
- Mitrevski, D. 2003. Prehistory in the Republic of Macedonia. In D. Grammenos (ed.) *Recent Research of the Prehistory of the Balkans*.

Thessaloniki: Publications of the Archaeological Institute of Northern Greece: 13-72.

- Станковски, Ј. 2002. Татиќев Камен - Мегалитска опсерваторија и светилиште. *Музејски гласник* 7-9, Година IV - Народен музеј Куманово. Куманово: 29-48.
- Станковски, Ј. 2003. Три мегалитни споменици во кумановскиот регион. *Пирајхме* Том 2, зборник Народен музеј Куманово. Куманово: 229-262.
- Станковски, Ј. 2007. *Кокино - Тврдина на Сонцето* (каталог) Куманово: Н.У. Музеј Куманово - Куманово.
- Станковски, Ј. 2007. Кокино - светилиште и стара опсерваторија. *Thracia* XVII, Зборник посветен на Кирил Јорданов. Институт за тракологија. Софија: 259-268.
- Станковски, Ј. 2009. Бронзенодопско копје од локалитетот Татиќев Камен во село Кокино. *Музејски гласник* 10, Година V, Memoriae Dicatum Ленка Трајковска - НУ Музеј Куманово. Куманово: 3-12.
- Станковски, Ј. 2009. Кокино. Во П. Кузман (уред.) Македонско културно наследство: *Археолошки локалитети*. Скопје: Министерство за култура на Република Македонија, Управа за заштита на културно наследство: 90-91.
- Стоев, А. и Стоева, П. 2003. Археоастрономическа интерпретация на скално-изсечения паметник Татичев Камен край с. Кокино, обина Старо Нагоричане, Македонија. *Пирајхме* Том 2, зборник Народен музеј Куманово. Куманово: 329-339.
- Stojić, M. 2003. Baseni Južne Morave i Pčinje u vreme razvoja brnjičke kulturne grupe. *Пирајхме* Том 2, зборник Народен музеј Куманово. Куманово: 119-142.
- Ценев, Ѓ. 2002. Мегалитска опсерваторија во Кокино. *Музејски гласник* 7-9, Година IV - Народен музеј Куманово. Куманово: 49-68.
- Ценев, Ѓ. 2004. *Небото над Македонија*. Скопје: МКЦ Скопје.

- Cenev, Gj. 2006. Megalithic observatory Kokino. *Publications of the Astronomical Observatory of Belgrade* 80: 313-317. Belgrade.
- Cenev, Gj. 2007. Archaeo-astronomical characteristics of the Kokino archaeological site. *Astrophysical Investigations* - Institute of Astronomy at Bulgarian Academy of Science 9: 133-147. Sofia.
- Cenev, Gj. 2008. Kokino Calendar. Proceedings of the Conference "Styding Nature Through Centuries" - October 16-20. *Publications of the Astronomical Observatory of Belgrade* 85: 87-94. Belgrade.

Презентации:

- Станковски, Ј. 2008. Четири калапи од Кокино. XX-ти симпозиум на МАНД, 3-6. 12. 2008, Кичево.
- Stankovski, J. 2004. *Archaeological interpretation of Kokino*. International Conference - The Archaeology of World Megalithic Cultures - Euro-Mediterranean Megalithic Cultures, 5000-1300 BC. 28-31 October 2004, Rhodes, Greece.
- Stankovski, J. 2004. *Kokino, observatoire et sanctuaire*. 12th Annual Meeting of the European Society for Astronomy in Culture (SEAC) Aug 26-28. 2004, Kechkemet, Hungary.
- Cenev, Gj. 2004. *Archaeoastronomic interpretation of Kokino*. International Conference - The Archaeology of World Megalithic Cultures - Euro-Mediterranean Megalithic Cultures, 5000-1300 BC. 28-31 October 2004, Rhodes, Greece.
- Cenev, Gj. 2004. *Archaeo-astronomical analyze on Kokino site*. 12th Annual Meeting of the European Society for Astronomy in Culture (SEAC) Aug 26-28. 2004, Kechkemet, Hungary.
- Cenev, Gj. 2008. *Kokino Calendar*. Presentation of the Conference "Styding Nature Thorugh Centuries" October 16-20 2008, Belgrade, Serbia.

Изложби:

- 2007. *Кокино - Тврдина на Сонцето*. Н.У. Музеј Куманово - Куманово.

Каталози:

- Станковски, Ј. 2007. *Кокино - Тврдина на Сонцето* (каталог) Куманово: Н.У. Музеј Куманово - Куманово.

Летоци/Брошури:

- NASA - GSFC: Ancient Observatories Timeless Knowledge poster. Sun Earth Day, 2005: http://sunearthday.nasa.gov/2005/images/ao_poster.pdf
- Станковски, Ј. и Ценев, Г. 2005. *Кокино* (каталог). Куманово: Д. И. „Тумба“.
- Василева, Б. 2005. *Ancient observatory Kokino*. Календар за 2006 година, прилог во Tea Модерна.
- Ценев, Г. 2009. *Светот на Кокино 2000 години пред нашата ера*. Скопје: Младински културен центар.

Репортажи:

- Повеќе документарни филмови и телевизиски емисии на локалните ТВ станици (КРТ и ТВ Куманово).
- 2009. *Тројното значење на Кокино*. Македонски траги. МТВ Образовна програма, Скопје.

Интернет портали:

- Официјална web-страница на локалитетот: www.kokino.org.mk
- 2006. *Origin of Religion. Exploring Macedonia with Richard Bangs*. Yahoo Adventures.

9. Вклученост на доброто:

Споменичката целина не е вклучена во заштитени подрачја врз други основи.

10. Инфраструктура:

Пристапни патишта:

Автопат Е75/М1 Скопје – Куманово,
Магистрален пат М5 Куманово - Крива Паланка,
Регионален пат Старо Нагоричане – Пелинце,
Локален асфалтен пат Драгоманце - П203 – Арбанашко.

Електрифицираност:
Нема.

Фиксна телефонија:
Нема.

Снабденост со вода:
Нема.

Сместувачки капацитети:

Во селото Кокино, кое се наоѓа на самото подножје на предметното добро, постојат повеќе приватни куќи каде е возможно сместување на посетители. Дополнителни капацитети за сместување има во ДОУ „Светозар Марковик“, во село Драгоманце, оддалечено 10 км од локалитетот. Горенаведените сместувачки капацитети не нудат најсоодветни услови за сместување, за што е потребно да се реализира планот за ревитализација на с. Кокино. На оддалеченост од 35 км се наоѓа градот Куманово, во кого постојат хотелски капацитети од различни категории.

Оддалеченост од потенцијално критични точки:

Доброто се наоѓа на 12 км (воздушна линија) оддалеченост од границата со Р. Србија.

11. Управување со доброто:

Правен субјект кој управува со доброто е НУ Музеј „Куманово“ - Куманово.

Надлежна установа за заштита на доброто е Националниот конзерваторски центар - Скопје, а надлежни органи се Управата за

заштита на културното наследство и Министерството за култура на Р. Македонија.

III - ОПРАВДАНОСТ НА ПРОМЕНАТА

1. Причини за валоризација на доброто:

Валоризацијата на ова добро се врши врз основа на член 35 став 1, 3, 4 и 5 од законот за заштита на културното наследство, според кој предмет на валоризација се добрата за кои се донесува акт за заштита.

За споменичката целина е изгoten Елаборат за привремена заштита, при што е извршена првична валоризација на културното добро.

Доброто како такво заслужува да биде ставено под трајна заштита со оглед на тоа дека претставува сведоштво со релевантно значење, од гледна точка на археологијата, астрономијата и културата. Како основна причина за валоризацијата е потребата од обезбедување неопходни правни и други услови за негово натамошно зачувување. Ставањето под заштита на споменичката целина и подведувањето под соодветен режим на заштита е во функција на трајно задржување на податоците што со себе ги носи, како и спречување на дејствија со кои може да настане исчезнување на сведоштвото за постоење праисториски култури во ова подрачје.

2. Содржина и опис на промената што се предлага:

Валоризацијата на недвижното добро Кокино ги опфаќа следниве промени:

- утврдување на границите на доброто,
- утврдување на контактни зони,
- категоризација на доброто,
- утврдување на режимот за заштита,
- комплетирање на идентификационите податоци.

3. Образложение на валоризацијата:

Досегашните сознанија добиени преку археолошките и астрономските истражувања покажаа дека е потребно да се конкретизира вредноста на предметното добро.

Се оценува дека предметното добро треба да влезе во системот на заштитата како културно наследство, поради тоа што исполнува неколку услови, односно критериуми за таквиот заштитен статус. Како основни вредности на локалитетот се сметаат неговата археолошка вредност и особено неговата астрономска вредност и единственост во рамките на Балканскиот полуостров. Во тој контекст се истакнуваат специфичноста на опсерваторијата и обредните активности како меѓусебно неразделиви елементи, во рамките на локалитетот. Документираниите археолошки ситуации на локалитетот, вклучувајќи ги обредните јами, депонираните предмети во нив, како и различните архитектонски конструкции, упатуваат на посебна појава меѓу древните бронзенодопски заедници во Македонија, која несомнено е сврзана со специфични обредни активности, но и сакрализација на еден исклучителен географски простор. Од посебно значење е и астрономскиот карактер на локалитетот, утврден преку неколку точки. Археоастрономски документирани камени тронови и маркери се појдовната точка за оваа констатација. Врз база на прецизните мерења при астрономските анализи, докажани се неколку основни карактеристики за древната опсерваторија. Со помош на позициите на камените тронови и маркери јасно се одредени конкретните позиции за набљудување на небесните тела, особено Сонцето и Месечината, пролетната и есенската рамнодневица, летната долгодневица и зимската краткодневица. Од особена важност е и изготвувањето на посебен древен календар, создаден од населението кое го користело овој локалитет.

Утврдувањето на границите на доброто е во функција на подобра просторна идентификација. Определувањето на контактна зона, како законска обврска е во согласност со основното начело за интегралност на заштитниот третман, односно за заштита на доброто заедно со неговата околина. Опфатот на контактната зона е определен со оглед на интегритетот на предметниот простор, поточно особеностите на опкружувањето, неговата зачуваност и самиот пристап кон заштитеното добро.

Категоризацијата на заштитеното добро е законска обврска и се врши во функција на јасно утврдување на јавниот интерес за истото.

Дефинирањето на режимот за заштита е во функција на доследна примена на целите и начелата на заштитата на културното наследство, прецизирање на правата, обврските и ограничувањата по основ на заштита во јавен интерес и олеснување на примената на позитивните прописи.

Со валоризацијата на предметното добро воедно е обезбедено комплетирање и ажурирање на релевантните податоци, значајни од аспект на создавањето база податоци за потребите на Националниот информативен систем за културно наследство.

4. Предлог за категорија на доброто:

Се предлага споменичката целина Кокино да биде категоризирана како културно наследство од особено значење, подкатегорија културно наследство од исклучително значење.

5. Образложение за категоризацијата:

Предметното добро според своите вредности, својства, функции и значења ги задоволува основните критериуми за валоризација. Критериуми што се однесуваат на својствата на доброто се:

- автентичност истакната преку специфичноста на географскиот простор и археастрономските содржини регистрирани на него. На локалитетот на едно место се констатирани астрономска опсерваторија и светилиште од бронзеното време. Присуството на опсерваторија и камени маркери на еден археолошки локалитет засега е единствена појава во Р. Македонија. Покрај опсерваторијата, во прилог на автентичноста на локалитетот одат и конструкциите од камен и обредните јами кои го определуваат неговиот сакрален простор, што исто така претставува уникатност во регионални рамки.
- опсерваторијата, како и светилиштето се ретка појава во поширокиот регион на Југоисточна Европа. Засега потврдени се повеќе бронзенодопски светилишта на Крит, како: Iuktas, Atsipadhes Korakias, Traostalos, Vigla, Plagia, Tylissos, Vrysinas. Се уште во регионот не е потврдено постоење на осерваторија во рамки на бронзенодопско светилиште, така што тоа го истакнува уникатното археастрономското значење на споменичката целина Кокино.
- локалитетот е единствен по тоа што на едно место, во мал географски простор, се присутни опсерваторија и светилиште од ист временски период (бронзено време), за разлика од сличните локалитети, каде присуството на светилишта и опсерватории е констатирано на различни локации и кои не се во взајемна врска.

- во рамките на споменичката целина констатирани се *разновидни археолошки и астрономски содржини*: обредни јами, камени конструкции, различни типови на керамички садови и тегови, уникатни калапи за метални предмети, камени секири, оружје; камени маркери и тронови, како и простор за набљудување на небесните појави.
- староста е изразена како време на настанување и траење на доброто. Според компаративниот метод извршен на археолошкиот движен материјал евидентиран е почетокот и крајот на културите присутни на овој локалитет. Тој е датиран во периодот на раното, средното и доцното бронзено време, односно од XX до XVII; XVII до XIV, и од XIV до XI век п. н. е. Ова е потврдено и преку астрономските анализи, кои посочуваат дека маркерите овозможиле прецизно следење на движењето на Сонцето и Месечината во текот на раното бронзено време (околу 1800 г. п. н. е.). Тоа покажува дека овој локалитет најинтензивно бил користен во текот на бронзеното време. При археолошките истражувања констатирана е населба од железното време, лоцирана на јужната тераса на предметното добро, која влегува во првата контактна зона. Тоа ги проширува временските граници на овој локалитет од раното и доцното бронзено време и крајните фази на железното време.
- *влијателноста* како критериум за валоризација на доброто е изразена преку исклучителното значење на археолоките и астрономските содржини. Присуството на опсерваторија укажува на тоа дека населението од бронзеното време имало изградено специфично перцепирање на небесниот простор, како и негово толкување, односно вклучување во рамки на планираните стопански активности (прогнозирање на погоден период за сеење, жетва и др). Тоа придонело и врз формирање на мерните техники за следење на промените на небесните тела. Големиот број на обредни јами потврдува дека овој географски простор бил симболички дефиниран, така што тој не бил доживуван само како природен амбиент, туку и како место преку кое можело да се комуницира со божествата од тоа време. Ова место влијае и врз начинот на кој денешните посетители го перцепираат овој простор, со тоа што тие тука доаѓаат да медитираат, да набљудуваат небесни појави, како и да одржуваат манифестации во чест на Сонцето.
- примената на астрономски техники во прогнозирањето на метеоролошките промени говори за тоа дека оваа култура влегла во нов степен на перцепирање на околината. Ова довело до преобразба на системот со помош на кој функционирала оваа древна култура. Тоа е

потврдено и преку взаената хронолошка и културолошка поврзаност на астрономските и археолошките содржини кои делувале врз начинот на кој бил дефиниран овој симболички простор.

За силните симболички врски меѓу небесните тела и заедниците кои ги изведувале церемониите, дополнително говорат и неколкуте маркери регистрирани во карпите на локалитетот. Овие маркери, набљудувани од конкретна позиција (јужно од троновите, но во нивната непосредна близина) биле главните показатели за следење на годишните фази на Сонцето и Месечината, како и нивната позиција за време на рамнодневиците, долгодневицата и краткодневицата.

Врз база на камените маркери е определен и древниот календар на носителите на овие бронзенодопски заедници од Кокино. Бил изработен лунарен календар со циклус од 19 години, во кои биле вклучени определен број лунарни месеци со должина од 29 дена и определен број лунарни месеци до должина од 30 дена. Во циклусот од 19 години има 12 години со по 12 лунарни месеци (обични години) и 7 години со по 13 лунарни месеци (престапни години).

Споменичката целина Кокино претставува единствен локалитет на територијата на Балканскиот полуостров, од овој тип. Присуството на обреден простор и астрономска опсерваторија од бронзеното време, укажува на исклучителната важност на овој археоастрономски комплекс. Овој локалитет, засега, е единствена појава во Југоисточна Европа, а претставува реткост и пошироко низ светот.

IV -РЕЖИМ НА ЗАШТИТА

Предлог степен на режим на заштита:

Предвидениот режим на заштитеното подрачје вклучува мерки кои се однесуваат на интегрираната заштита, непосредна заштита, унапредување на квалитетот на околната, овозможување пристапност на јавноста, а со цел остварување на основните начела за заштита на културното наследство, негова презентација, популаризација, чување и негување.

За заштитеното добро со оглед на предложената категорија се предвидува режим на заштита од прв степен и одредени забрани, а за контактните зони се предвидува комбиниран режим на заштита и тоа од втор и трет степен, како и одредени забрани.

Во оваа смисла, актот чие донесување се предлага, треба да ги содржи следните клучни одредби:

1. Режим на заштита од прв степен:

- Зачувување на изворната состојба на заштитеното добро;
- Зачувување на постојната конфигурација на теренот, на пристапните патеки и други карактеристични содржини;
- Превземање на превентивни мерки на заштита, санација и обезбедување на доброто;
- Редовно одржување и превземање на мерки против деструктивно дејство на вегетацијата;
- Редовно превземање на превентивни интервенции на заштита;
- Изработка на планови и програми за непосредна заштита;
- Изработка на план за уредување на просторот во функција на посетителот (пристапни патеки, оградени површини и сл.);
- Изготвување план за безбедносна заштита;
- Враќање во поранешна состојба доколку настане штета на заштитеното добро;
- Забрана за сите видови истражувања кои се вршат по пат на деструктивни методи;
- Забрана за сите видови нелегални истражувања и присвојувања на движни археолошки наоди;
- Забрана за оштетување и уништување на доброто;
- Забрана за создавање на депонии за кој било вид на смет;
- Забрана за поставување на инсталации или какви било натписи, освен официјалните ознаки предвидени со прописите на заштитата;
- Забрана за изградба на било какви било објекти и изведување на други земјени работи;
- Забрана за поставување на реклами паноа, антенски и други инсталации и какви било натписи со исклучок на меѓународните знаци и официјалните ознаки предвидени со прописите на заштита на културното наследство.

2. Комбиниран режим на заштита - втор и трет степен:

- Зачувување на постојната состојба на контактните зони;
- Зачувување на постојната конфигурација на теренот, пристапните патеки и други карактеристични содржини;
- Археолошко доистражување и документирање на досега неистражените површини;

- Археолошко истражување и документирање на површините кои досега не биле предмет на доистражување;
- Изработка на планови и програми за непосредна заштита;
- Превземање на конзерваторски интервенции;
- Изготвување на планови и програми за презентација на објектите со пронајдениот инвентар *in situ*;
- Превземање на превентивни и корективни мерки против деструктивни ефекти од загадување, бучава, удари и вибрации;
- Изготвување на соодветен урбанистички план или друг вид на документ за уредување на просторот на контактните зони;
- Забрана за сите видови нелегални истражувања и присвојување на движен материјал;
- Забрана за вршење на стопанска дејност;
- Забрана за сите видови ископи, нивелирања на теренот за земјоделски или други зафати;
- Забрана за обработка на земјиштето подлабоко од 0,30 м.;
- Забрана за пошумување и одлгедување на повеќегодишни садници;
- Забрана за депонирање смет или создавање на депонии за кој било вид на отпад;
- Забрана за изградба на објекти со кои се нарушува интегритетот на доброто, односно преку усогласување на параметрите на објектите се дава можност за изградба на паркинзи, санитарни јазли и реконструкција на пристапни патишта, како и на други содржини во функција на посетителот;
- Забрана за изградба на индустриски и други капацитети што придонесуваат за присуство на разни форми на загадување;
- Забрана за поставување на реклами паноа, антенски и други инсталации и какви било натписи со исклучок на меѓународните знаци и официјалните ознаки предвидени со прописите на заштита на културното наследство.
- Забрана за експлоатација на минерални сировини и вршење на детални геолошки истражувања.

Друг вид мерки на заштита:

- Вклучување на доброто и контактната зона во соодветните просторни и урбанистички планови,
- Примена на планови за безбедносна заштита од противпожарни дејствија, природни непогоди и сл.,
- Обезбедување достапност до јавноста, презентација и популаризација,

- Поставување на меѓународни знаци и други ознаки предвидени со прописите за заштита на културното наследство.

Сите дејствија кои може да предизвикаат промена на заштитеното добро или да го нарушат интегритетот на заштитеното подрачје се преземаат во постапка предвидени со прописите на заштита на културното наследство и за градење во заштитени подрачја.

V - ДОКУМЕНТАЦИЈА

Општи забелешки за документацијата за предметното добро:

За предметното добро е изготвена соодветна документација и достапна е за понатамошно користење за сите идни потреби. За потребите на овој Елаборат, во целост е користена постојната документација.

Преглед на документацијата содржана во основниот елаборат:

Во овој Елаборат е содржана следната документација:

Прилог бр. 1

Решение за регистрација во НКЦ

Прилог бр. 2

Решение за формирање на стручен тим за валоризација

Прилог бр. 3

Библиографија:

Горѓевиќ, Н. 2003. Геолошко рекогносцирање терена на археолошким локалитетима у околини Куманова током 2002 године. *Пирајхме Том 2*, зборник Народен музеј Куманово. Куманово: 263-280.

Митревски, Д. 2003. Од Јужна Морава до Вардар. *Пирајхме Том 2*, зборник Народен музеј Куманово. Куманово: 1-30.

Станковски, Ј. 2002. Татиќев Камен - Мегалитска опсерваторија и светилиште. *Музејски гласник 7-9*, Година IV - Народен музеј Куманово. Куманово: 29-48.

Станковски, Ј. 2003. Три мегалитни споменици во кумановскиот регион. *Пирајхме Том 2*, зборник Народен музеј Куманово. Куманово: 229-262.

Станковски, Ј. 2007. *Кокино - Тврдина на Сонцето* (каталог) Куманово: Н.У. Музеј Куманово - Куманово.

Станковски, Ј. 2009. Бронзенодопско копје од локалитетот Татиќев Камен во село Кокино. Музејски гласник 10, Година V, Memoriae Dicatum Ленка Трајковска - НУ Музеј Куманово. Куманово: 3-12.

Станковски, Ј. и Ценев, Г. 2005. *Кокино* (каталог). Куманово: Д. И. „Тумба“.

Стоев, А. и Стоева, П. 2003. Археоастрономическа интерпретация на скално-изсечения паметник Татичев Камен край с. Кокино, обина Старо Нагоричане, Македония. *Пирајхме* Том 2, зборник Народен музеј Куманово. Куманово: 329-339.

Ценев, Г. 2002. Мегалитска опсерваторија во Кокино. *Музејски гласник* 7-9, Година IV - Народен музеј Куманово. Куманово: 49-68.

Ценев, Г. 2004. *Небото над Македонија*. Скопје: МКЦ Скопје.

Cenev, Gj. 2006. Megalithic observatory Kokino. *Publications of the Astronomical Observatory of Belgrade* 80: 313-317. Belgrade.

Cenev, Gj. 2007. Archaeo-astronomical characteristics of the Kokino archaeological site. *Astrophysical Investigations* - Institute of Astronomy at Bulgarian Academy of Science 9: 133-147. Sofia.

Cenev, Gj. 2008. Kokino Calendar. Proceedings of the Conference “Styding Nature Through Centuries” - October 16-20. *Publications of the Astronomical Observatory of Belgrade* 85: 87-94. Belgrade.

- Ценев, Г. 2009. *Светот на Кокино 2000 години пред нашата ера*. Скопје: Младински културен центар.

NASA - GSFC: Ancient Observatories Timeless Knowledge poster. Sun Earth Day, 2005: http://sunearthday.nasa.gov/2005/images/ao_poster.pdf

Прилог бр. 4
Фото документација

Прилог бр. 5
Техничка документација:

1. Картографски приказ на географската позиција и пристапот до односното добро 1: 200000;
2. Аероснимка;
3. Картографски приказ на границите на заштитеното подрачје, вклучувајќи ги границите на самото добро и неговите контактни зони, во размер 1 : 750;
4. Топографска карта со размер 1: 25000;
5. Ситуација на заштитеното подрачје, со нанесени објекти и други содржини во границите на доброто и во границите на контактните зони, со размер 1 : 750;
6. Цртежи на основи, структури и карактеристични детали во размер 1 : 20;
8. Геодетски Елаборат за геодетски работи за посебни намени, ажурирана геодетска подлога.

Прилог бр. 6:

Правна документација и други јавни исправи, особено:

1. Доказ за право на користење;
2. Имотен т.е. поседовен лист;
3. Катастарски план (Извод од КП);

Стручен тим:

1. м-р Љубо Фиданоски, археолог, член
2. м-р Гоце Наумов, археолог, член
3. Игор Толевски, археолог, член
4. м-р Анета Ивковска, археолог, член

Стручни консултанти:

1. м-р Зоран Георгиев, археолог, НКЦ - Скопје,
2. Јовица Станковски, археолог, НУ Музей „Куманово“ - Куманово

Бр. 07-13/1

05.01 2010 год.
СКОПЈЕ

Врз основа на член 35 став 5 точка 1 и член 146 став 4 точка 2 од Законот за заштита на културното наследство („Сл. весник на РМ“ бр. 20/04 и 71/04), член 15 од Правилникот за валоризација, категоризација и ревалоризација на културното наследство („Сл. весник на РМ“ бр. 111/05), член 14 став 1 точка 9 и 14 од Статутот и членовите 11 став 3 и 12 став 6 од Правилникот за организација на работата и систематизација на работните места (пречистен текст) бр. 01-45/2 од 25.01.2007 година, директорот на Националниот конзерваторски центар, донесе

РЕШЕНИЕ

за формирање стручен тим за изработка на Елаборат за валоризација на недвижно добро

1. Се формира Стручен тим за изработка на Елаборат за валоризација на привремено заштитеното добро „Кокино“, општина Старо Нагоричане (Решение за привремена заштита на на Управата за заштита на културното наследство бр. 08-1935/6 од 13.11.2008 година), во состав:

- м-р Љубо Фиданоски, археолог, раководител
- м-р Гоце Наумов, археолог, член
- Игор Талевски, археолог, член
- м-р Анета Ивковска, археолог, член

Стручни консултанти на тимот се:

- м-р Зоран Георгиев, археолог, НКЦ - Скопје
- Јовица Станковски, археолог, Народен Музеј - Куманово

2. Стручниот тим од точка 1 на ова решение има задача:

- да изработи комплетен елаборат за валоризација на недвижното добро во согласност со Правилникот за валоризација и ревалоризација на културното наследство („Сл. весник на РМ“ бр. 111/05) со цел прогласување на „Кокино“ за културно наследство во согласност со Законот за заштита на културното наследство („Сл. весник на РМ“ бр. 20/04, 71/04 и 115/07);

3. Стручниот тим да ја заврши задачата од точка 2 на ова решение најдоцна до 10.01.2010 година.

4. За своето ангажирање во стручниот тим на раководителот и членовите им следува соодветен паричен надомест.

5. Ова решение влагува во сила со денот на донесувањето.

Доставено до:

- раководителот и членовите на тимот
- програмскиот директор
- раководителот на Сектор
- УЗКН - Скопје
- ИНДОК
- архива

МД

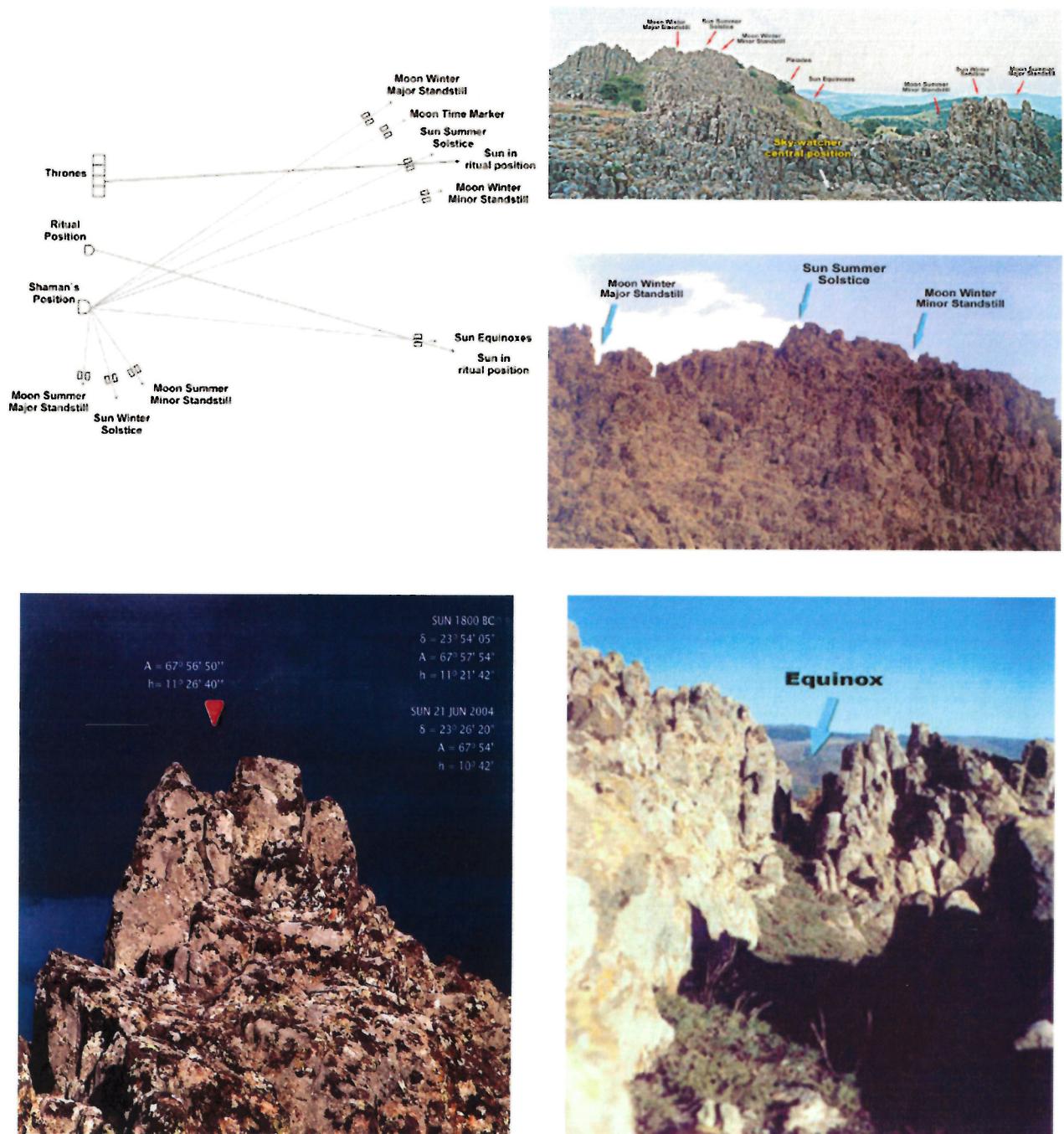
Директор,

Бехиџудин Шехаби

Општина: Старо Нагоричане	нас. место: Кокино	Објект:
негатив бр:	дата: 2008 и 2009 год.	Архео-астрономски локалитет - Кокино
снимил:	Јовица Станковски	Опис:
обработил:	Љубо Фиданоски	Камени маркери, снимено од југозапад

Општина: Старо Нагоричане	нас. место: Кокино	Објект: Архео-астрономски локалитет - Кокино
негатив бр:	дата: 2007 год.	
снимил:	Јовица Станковски	Опис: Камените маркери и нивните позиции од кои биле набљудувани небесните тела и појави
обработил:	Љубо Фиданоски	

Општина: Старо Нагоричане	нас. место: Кокино	Објект:
негатив бр:	дата: 2007 год.	Архео-астрономски локалитет - Кокино
снимил:	Јовица Станковски	Опис:
обработил:	Љубо Фиданоски	Камените маркери и нивните позиции од кои биле набљудувани небесните тела и појави

година во календарот од Кокино	број на месеци	број на денови	број на денови во тропската година	разлика од тропска година	број на денови во Метоновиот циклус	разлика од тропската година
1	12	354	365	-11	354	-11
2	13	384	365	+8	354	-22
3	12	354	365	-3	384	-3
4	12	354	366	-15	354	-15
5	13	384	365	+4	354	-26
6	12	354	365	-7	384	-7
7	12	354	365	-18	354	-18
8	13	384	366	0	354	-30
9	12	354	365	-11	384	-11
10	13	384	365	+8	354	-22
11	12	354	365	-3	384	-3
12	12	354	366	-15	354	-15
13	13	384	365	+4	354	-26
14	12	354	365	-7	384	-7
15	12	354	365	-18	354	-18
16	13	384	366	0	354	-30
17	12	354	365	-11	384	-11
18	13	384	365	+8	354	-22
19	12	354	365	-3	383	-4

	СТОУНХЕНЦ	КОКИНО	2000 пр.н.е.
сонце во денот на долгодневница	23,9°	23,9°	23,9°
сонце во денот на краткодневница	-23,9°	-23,9°	-23,9°
месечина во зима со максимална деклинација	29,0°	28,2°	28,2°
месечина во зима со минимална деклинација	18,7°	20,4°	17,9°
месечина во лето со максимална деклинација	-29,0°	-30,2°	-30,0°
месечина во лето со минимална деклинација	-18,7°	-18,6°	-19,6°

Општина: Старо Нагоричане	нас. место: Кокино	Објект:
негатив бр:	дата: 2007 год.	Архео-астрономски локалитет - Кокино
снимил:	Јовица Станковски	Опис: Лунарниот календар на бронзенодопските заедници од Кокино, и компаративна таблица со Стоунхенц
обработил:	Љубо Фиданоски	

Општина: Старо Нагоричане	нас. место: Кокино	Објект: Архео-астрономски локалитет - Кокино
негатив бр:	дата: 2003 и 2005 год.	
снимил:	Јовица Станковски	Опис: Сектор северна акропола, сувозид и обредна јама, снимено од исток и југоисток
обработил:	Љубо Фиданоски	

Општина: Старо Нагоричане	нас. место: Кокино	Објект: Архео-астрономски локалитет - Кокино
негатив бр:	дата: 2005 и 2007 год.	
снимил:	Јовица Станковски	Опис: Сектор северна акропола, обредна јама, снимено од север и исток
обработил:	Љубо Фиданоски	

Општина: Старо Нагоричане	нас. место: Кокино	Објект:
негатив бр:	дата: 2005 и 2007 год.	Архео-астрономски локалитет - Кокино
снимил:	Јовица Станковски	Опис: Сектор северна акропола, ограден сид, снимено од север и исток
обработил:	Љубо Фиданоски	

Општина: Старо Нагоричане	нас. место: Кокино	Објект:
негатив бр:	дата: 2007 год.	Архео-астрономски локалитет - Кокино
снимил:	Јовица Станковски	Опис:
обработил:	Љубо Фиданоски	Сектор северна тераса, структура околу групација на садови 1, и кружна конструкција, снимено од исток и север

Општина: Старо Нагоричане	нас. место: Кокино	Објект: Архео-астрономски локалитет - Кокино
негатив бр:	дата: 2007 и 2008 год.	
снимил:	Јовица Станковски	Опис: Сектор северна тераса, нагорена земја со мелница, снимено од југозапад и исток
обработил:	Љубо Фиданоски	

Општина: Старо Нагоричане	нас. место: Кокино	Објект:
негатив бр:	дата: 2007 и 2008 год.	Архео-астрономски локалитет - Кокино
снимил:	Јовица Станковски	Опис:
обработил:	Љубо Фиданоски	Сектор северна тераса, подсид во југоисточен дел на сонда, снимено од исток и југ

Општина: Старо Нагоричане	нас. место: Кокино	Објект: Архео-астрономски локалитет - Кокино
негатив бр:	дата: 2007 и 2008 год.	
снимил:	Јовица Станковски	Опис: Сектор северна тераса, кружна конструкција, снимено од југ и север
обработил:	Љубо Фиданоски	

Општина: Старо Нагоричане	нас. место: Кокино	Објект: Архео-астрономски локалитет - Кокино
негатив бр:	дата: 2009 год.	
снимил:	Јовица Станковски	Опис: Сектор северна тераса, кружна конструкција, снимено од север и југ
обработил:	Љубо Фиданоски	

Општина: Старо Нагоричане	нас. место: Кокино	Објект: Архео-астрономски локалитет - Кокино
негатив бр:	дата: 2009 год.	
снимил:	Јовица Станковски	Опис: Сектор северна тераса, супструкција од камен, снимено од запад и север
обработил:	Љубо Фиданоски	

Општина: Старо Нагоричане	нас. место: Кокино	Објект: Архео-астрономски локалитет - Кокино
негатив бр:	дата: 2009 год.	
снимил:	Јовица Станковски	Опис: Сектор северна тераса, подсид, и конструкција од камен, снимено од запад и североисток
обработил:	Љубо Фиданоски	

Општина: Старо Нагоричане	нас. место: Кокино	Објект: Архео-астрономски локалитет - Кокино
негатив бр:	дата: 2009 год.	
снимил:	Јовица Станковски	Опис: Сектор северна тераса, ситуација при откоп 1, снимено од исток и север
обработил:	Љубо Фиданоски	

Општина: Старо Нагоричане	нас. место: Кокино	Објект: Архео-астрономски локалитет - Кокино
негатив бр:	дата: 2009 год.	
снимил:	Јовица Станковски	Опис: Сектор северна тераса, подсид 1 и 2, снимено од север и северозапад
обработил:	Љубо Фиданоски	

Општина: Старо Нагоричане	нас. место: Кокино	Објект:
негатив бр:	дата: 2005 год.	Архео-астрономски локалитет - Кокино
снимил:	Јовица Станковски	Опис: Сектор јужно подградие, питоси вкопани во земја, снимено од југ и исток
обработил:	Љубо Фиданоски	

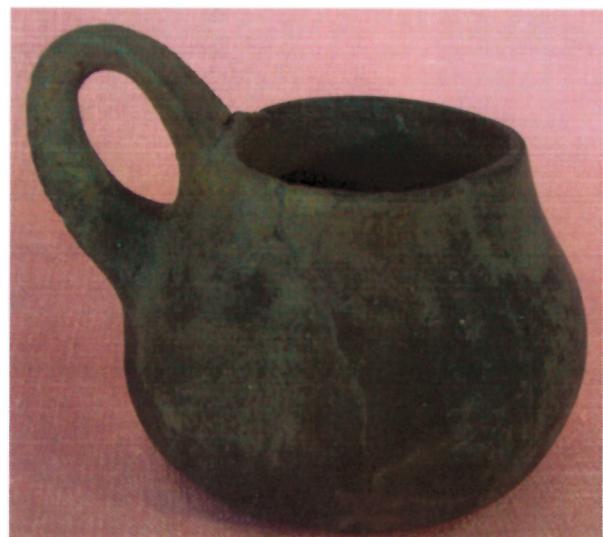
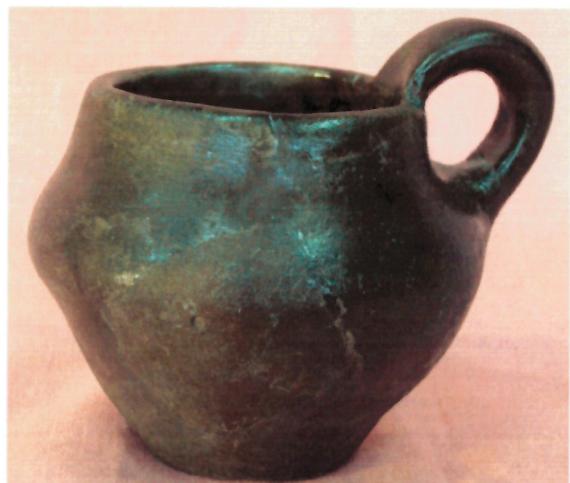
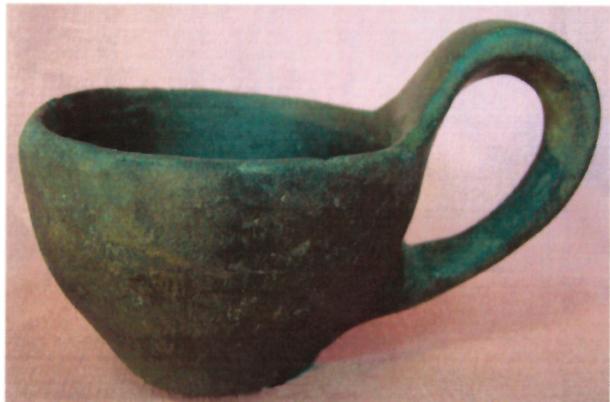
Општина: Старо Нагоричане	нас. место: Кокино	Објект: Архео-астрономски локалитет - Кокино
негатив бр:	дата: 2007 год.	
снимил:	Јовица Станковски	Опис: Сектор северна тераса, тегови кај точка В, снимено од југ и исток
обработил:	Љубо Фиданоски	

Општина: Старо Нагоричане	нас. место: Кокино	Објект: Архео-астрономски локалитет - Кокино
негатив бр:	дата: 2008 и 2009 год.	
снимил:	Јовица Станковски	Опис: Сектор северна тераса, копје во агол кај точка В и групација на садови, снимено од југ и исток
обработил:	Љубо Фиданоски	

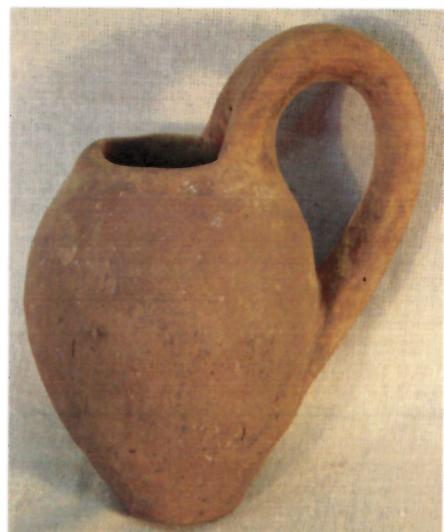
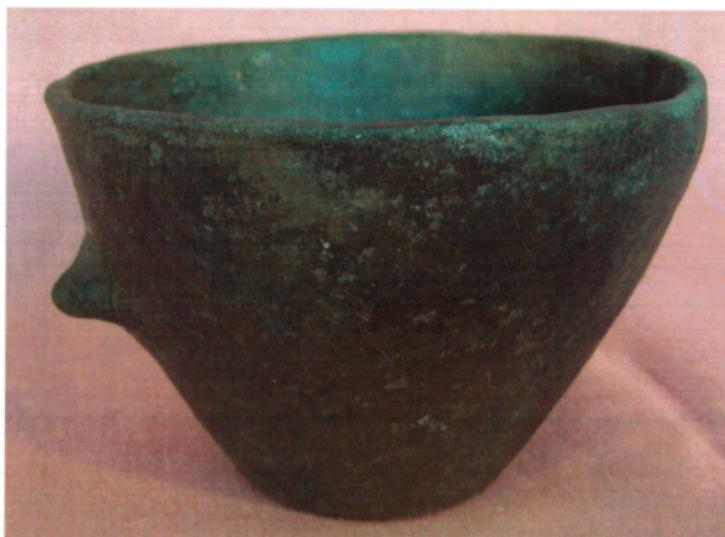
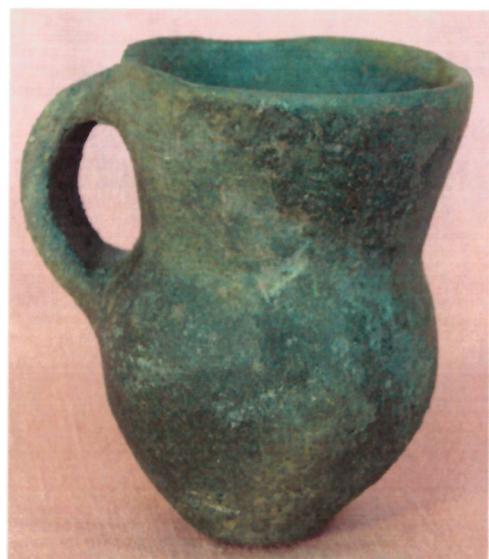
Општина: Старо Нагоричане	нас. место: Кокино	Објект: Архео-астрономски локалитет - Кокино
негатив бр:	дата: 2009 год.	
снимил:	Јовица Станковски	Опис: Сектор северна тераса, групација на садови, снимено од југ
обработил:	Љубо Фиданоски	

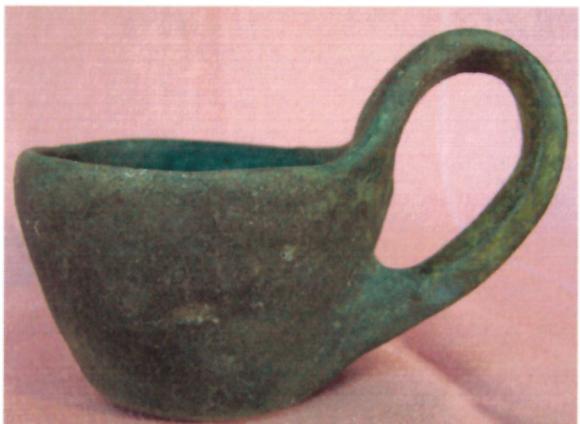
Општина: Старо Нагоричане	нас. место: Кокино	Објект: Архео-астрономски локалитет - Кокино
негатив бр:	дата: 2007 год.	
снимил:	Јовица Станковски	Опис: Керамички садови, средно бронзено време
обработил:	Љубо Фиданоски	

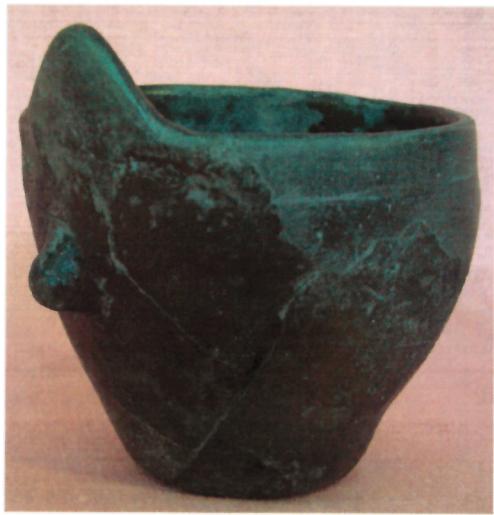
Општина: Старо Нагоричане	нас. место: Кокино	Објект: Архео-астрономски локалитет - Кокино
негатив бр:	дата: 2007 год.	
снимил:	Јовица Станковски	Опис: Керамички садови, средно бронзено време
обработил:	Љубо Фиданоски	

Општина: Старо Нагоричане	нас. место: Кокино	Објект: Архео-астрономски локалитет - Кокино
негатив бр:	дата: 2007 год.	
снимил:	Јовица Станковски	Опис: Керамички садови, рано бронзено време
обработил:	Љубо Фиданоски	

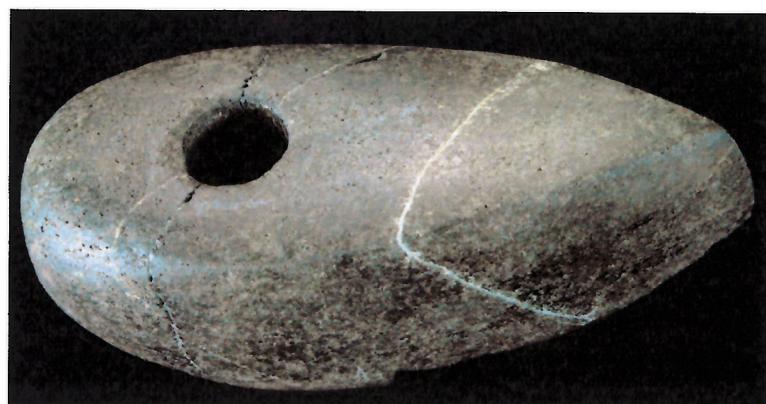
Општина: Старо Нагоричане	нас. место: Кокино	Објект: Архео-астрономски локалитет - Кокино
негатив бр:	дата: 2007 год.	
снимил:	Јовица Станковски	Опис: Керамички садови, доцно бронзено време
обработил:	Љубо Фиданоски	

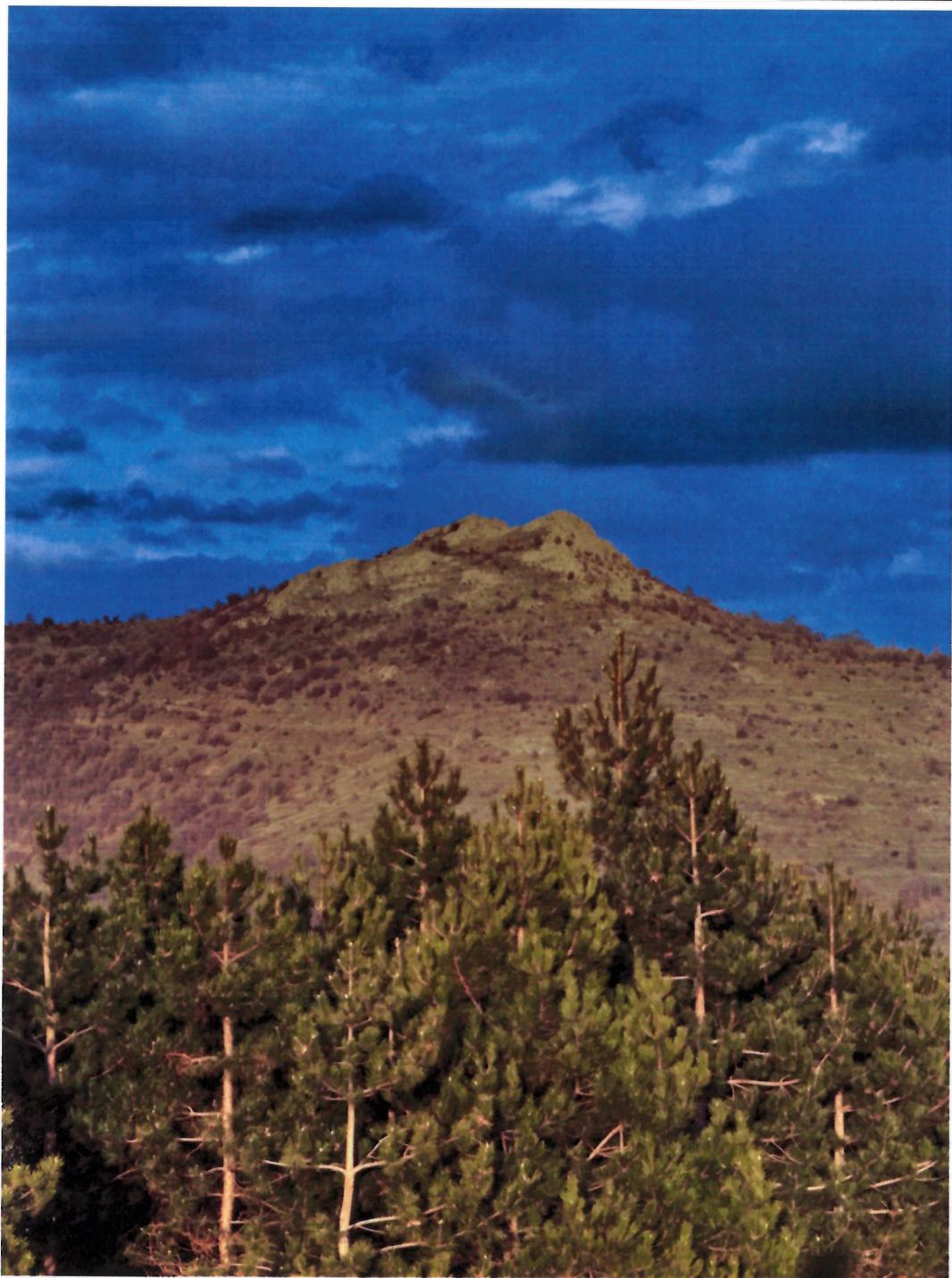
Општина: Старо Нагоричане	нас. место: Кокино	Објект: Архео-астрономски локалитет - Кокино
негатив бр:	дата: 2007 год.	
снимил:	Јовица Станковски	Опис: Керамички садови, железно време
обработил:	Љубо Фиданоски	

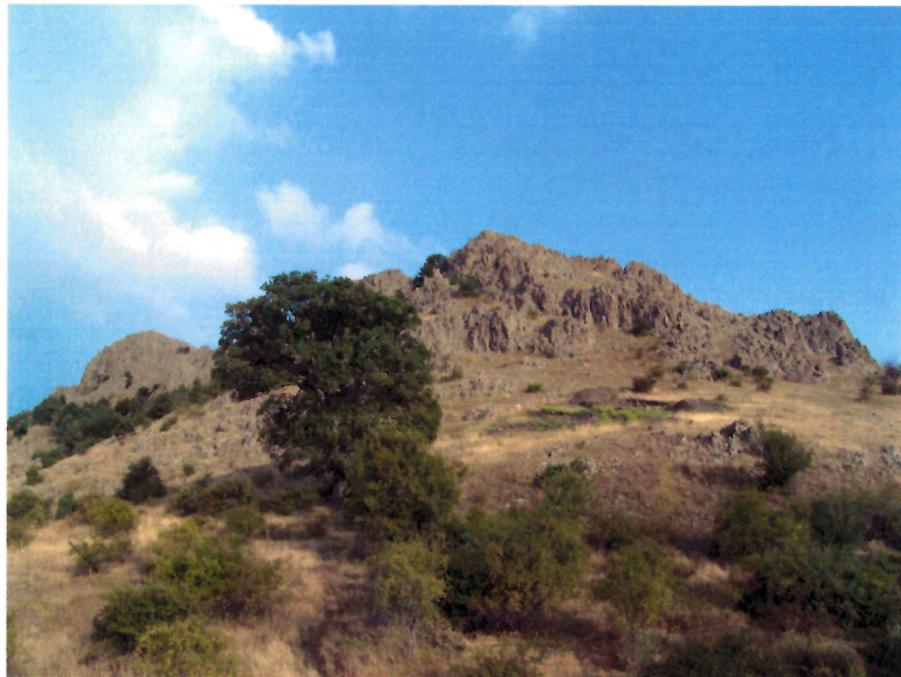
Општина: Старо Нагоричане	нас. место: Кокино	Објект:
негатив бр:	дата: 2007 год.	Архео-астрономски локалитет - Кокино
снимил:	Јовица Станковски	Опис: Керамички тегови, рано бронзено време
обработил:	Љубо Фиданоски	

Општина: Старо Нагоричане	нас. место: Кокино	Објект: Архео-астрономски локалитет - Кокино
негатив бр:	дата: 2007 год.	
снимил:	Јовица Станковски	Опис: Камени калапи, камена секира и мелница, рано бронзено време
обработил:	Љубо Фиданоски	

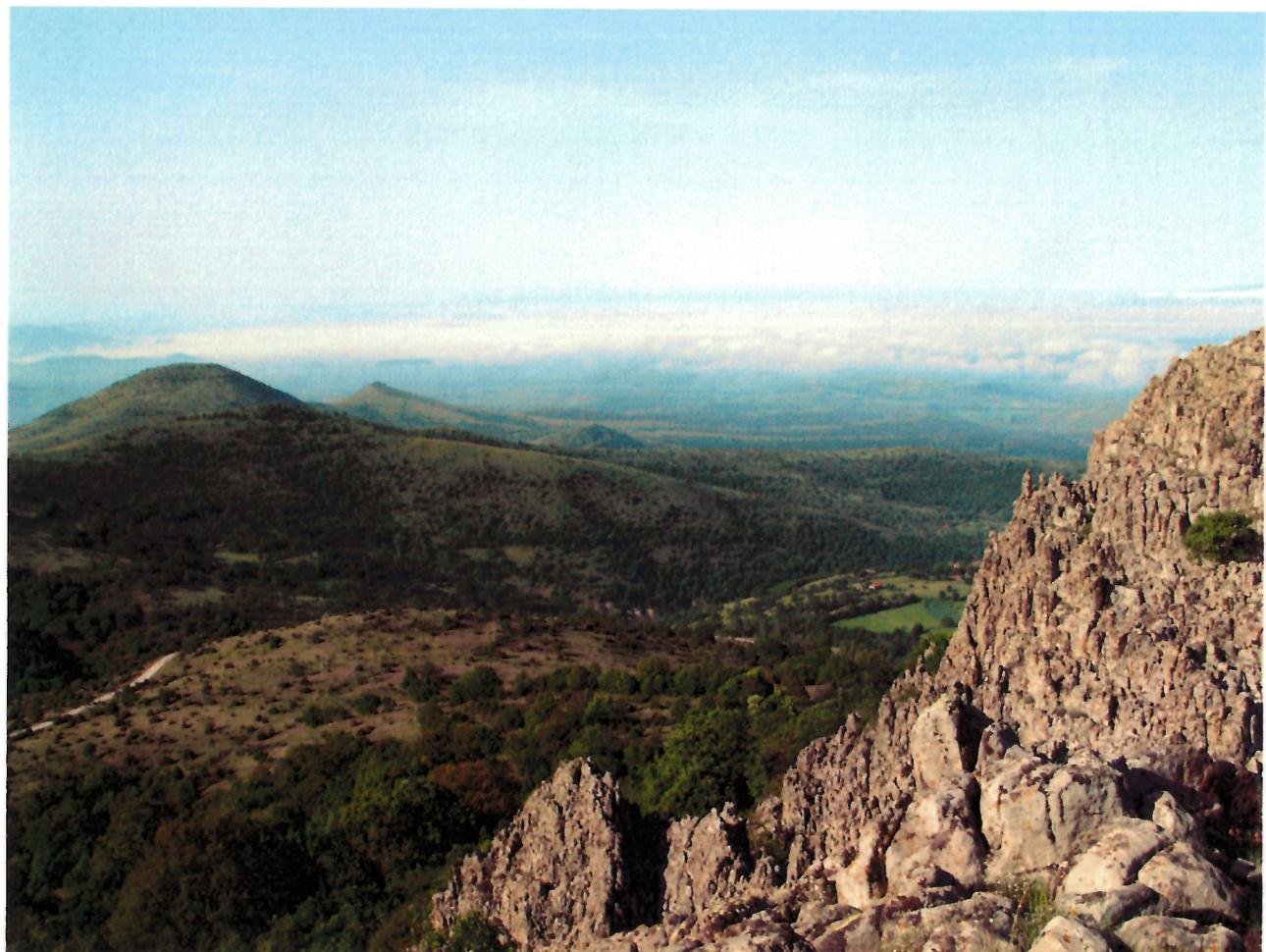
Општина: Старо Нагоричане	нас. место: Кокино	Објект:
негатив бр:	дата: 2006 год.	Архео-астрономски локалитет - Кокино
снимил:	Јовица Станковски	Опис:
обработил:	Љубо Фиданоски	Панорама на локалитетот, снимено од југ

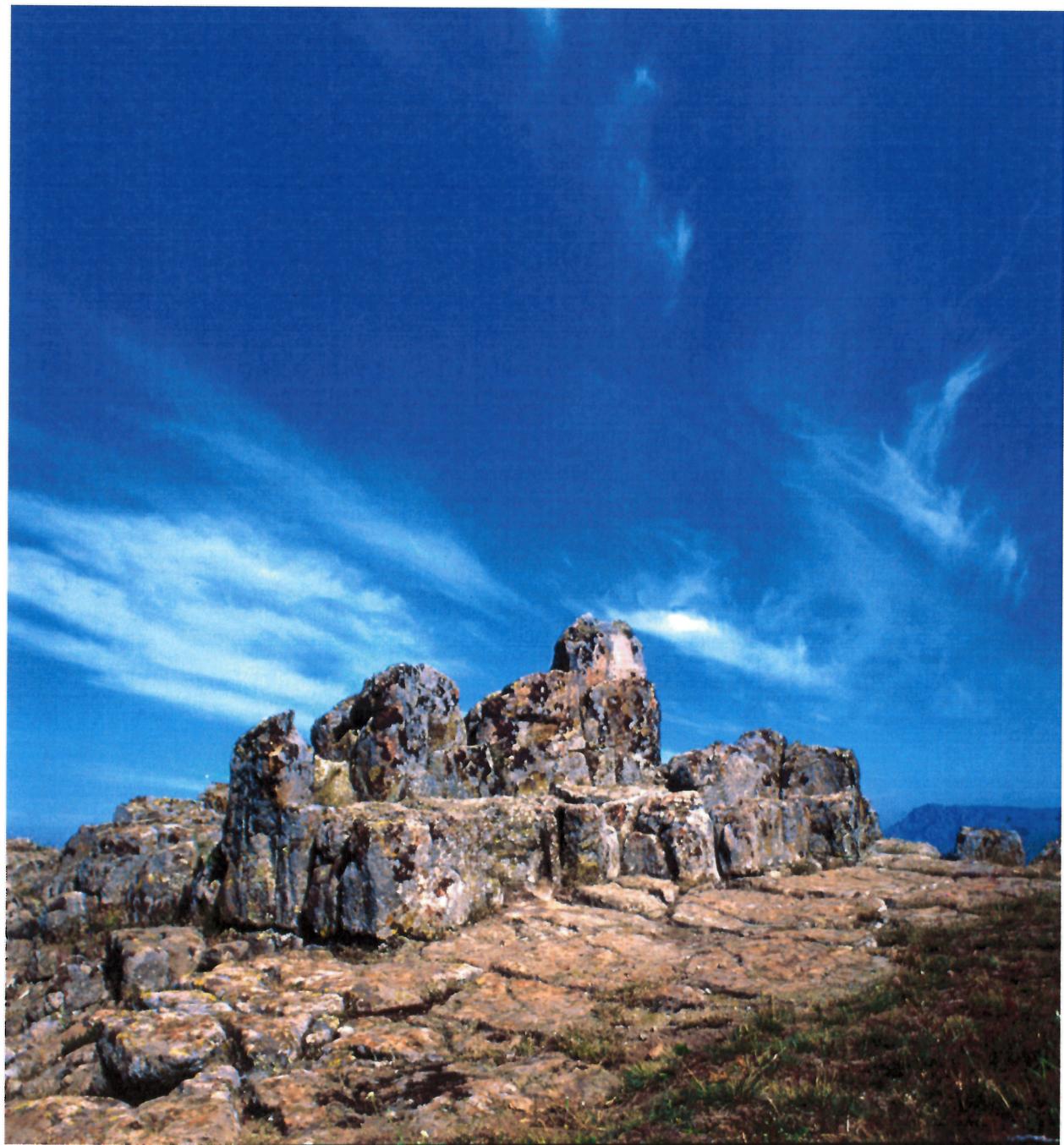
Општина: Старо Нагоричане	нас. место: Кокино	Објект: Архео-астрономски локалитет - Кокино
негатив бр:	дата: 2006 и 2008 год.	
снимил:	Јовица Станковски	Опис: Панорама на локалитетот, снимено од југ
обработил:	Љубо Фиданоски	

Општина: Старо Нагоричане	нас. место: Кокино	Објект: Архео-астрономски локалитет - Кокино
негатив бр:	дата: 2005 год.	
снимил:	Јовица Станковски	Опис: Поглед од локалитетот кон југ
обработил:	Љубо Фиданоски	

Општина: Старо Нагоричане	нас. место: Кокино	Објект: Архео-астрономски локалитет - Кокино
негатив бр:	дата: 2009 год.	
снимил:	Љубо Фиданоски	Опис: Поглед од локалитетот кон југоисток
обработил:	Љубо Фиданоски	

Општина: Старо Нагоричане	нас. место: Кокино	Објект: Архео-астрономски локалитет - Кокино
негатив бр:	дата: 2002 год.	
снимил:	Јовица Станковски	Опис: Камени тронови, снимено од исток
обработил:	Љубо Фиданоски	

КАРТОГРАФСКИ ПРИКАЗ
за недвижно културно наследство

Ситуација: Исечок од физичка карта

Скопје, 01.01.2010 година

Изработил:
Гоце Наумов

ТАТИКЕВ КАМЕН

ЧИМРКАЛО

НАЦИОНАЛЕН
КОНЗЕРВАТОРСКИ
ЦЕНТАР СКОПЈЕ

ЕЛАБОРАТ ЗА ВАЛORIZАЦИЈА

**АРХЕО-АСТРОНОМСКИ
ЛОКАЛИТЕТ
КОКИНО**

официални:
Стафо Најдричане

содржина на листа:

**ГРАНИЦИ НА ЗАШТИТЕНО
ДОБРО И ЗАШТИТЕНО
ПОДРАЧИЕ**

сограждана на листі:

ИЕГЕНДА:

ЗАЩИТЕНО ДОБРО

КОНТАКТНА ЗОНА

ГРАНИЦА НА ЗАШТИТЕНО ДОБРО

**ОБРАБОТИЛ:
ГОДЕ НАУМОВ**

НАЦИОНАЛЕН
КОНЗЕРВАТОРСКИ
ЦЕНТАР-СКОПЈЕ

ЕЛАБОРАТ ЗА ВАЛORIZАЦИЈА

зашківлено добро:
АРХЕО-АСТРОНОМ
ЛОКАЛІТЕТ
КОКІННО

опицянія:
Старої Надоричане

содержна на листі:
ГРАНИЦІ НА ЗАШТИТІ
ДОБРОЇ КОНТАКТНІ

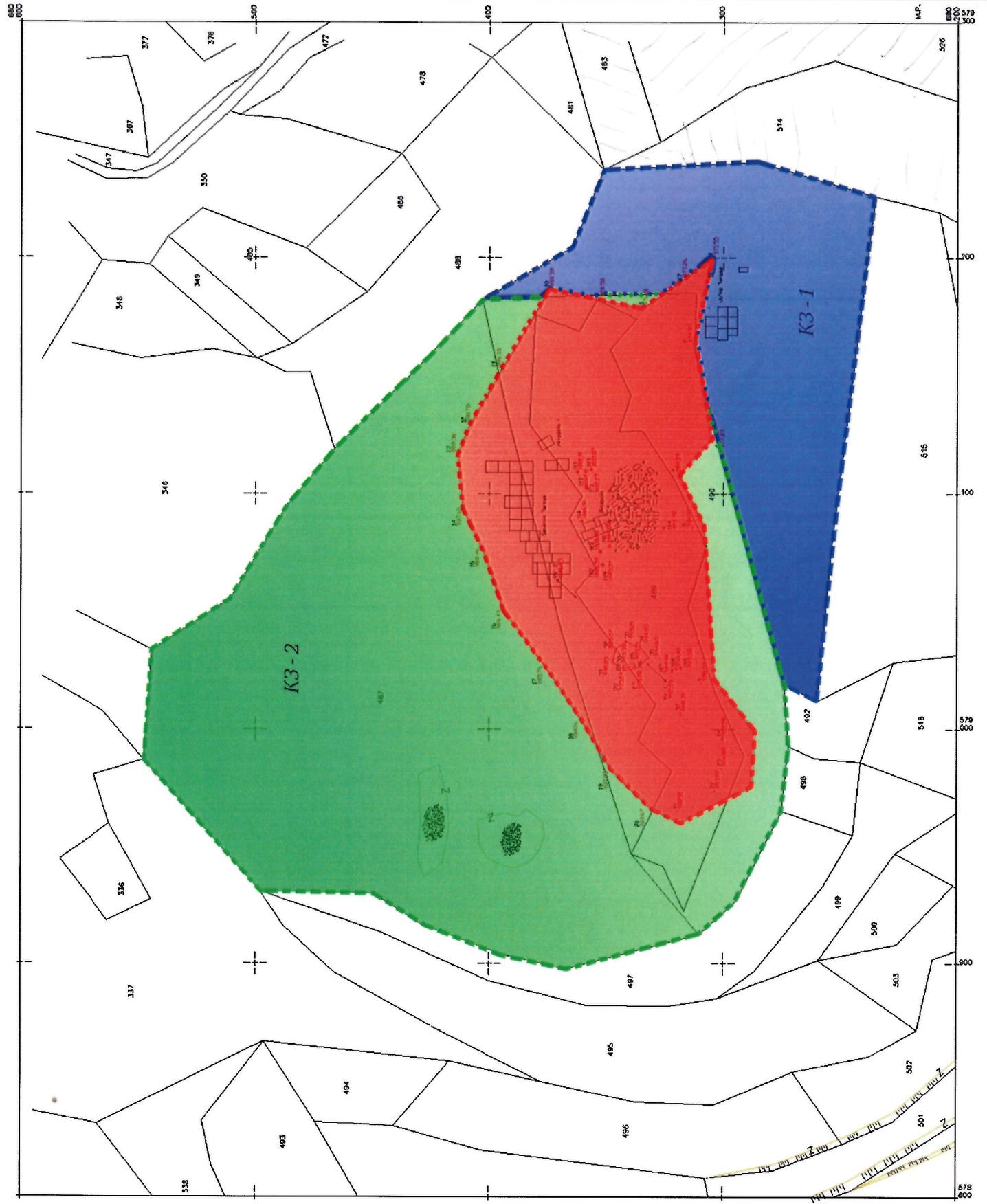
содержания

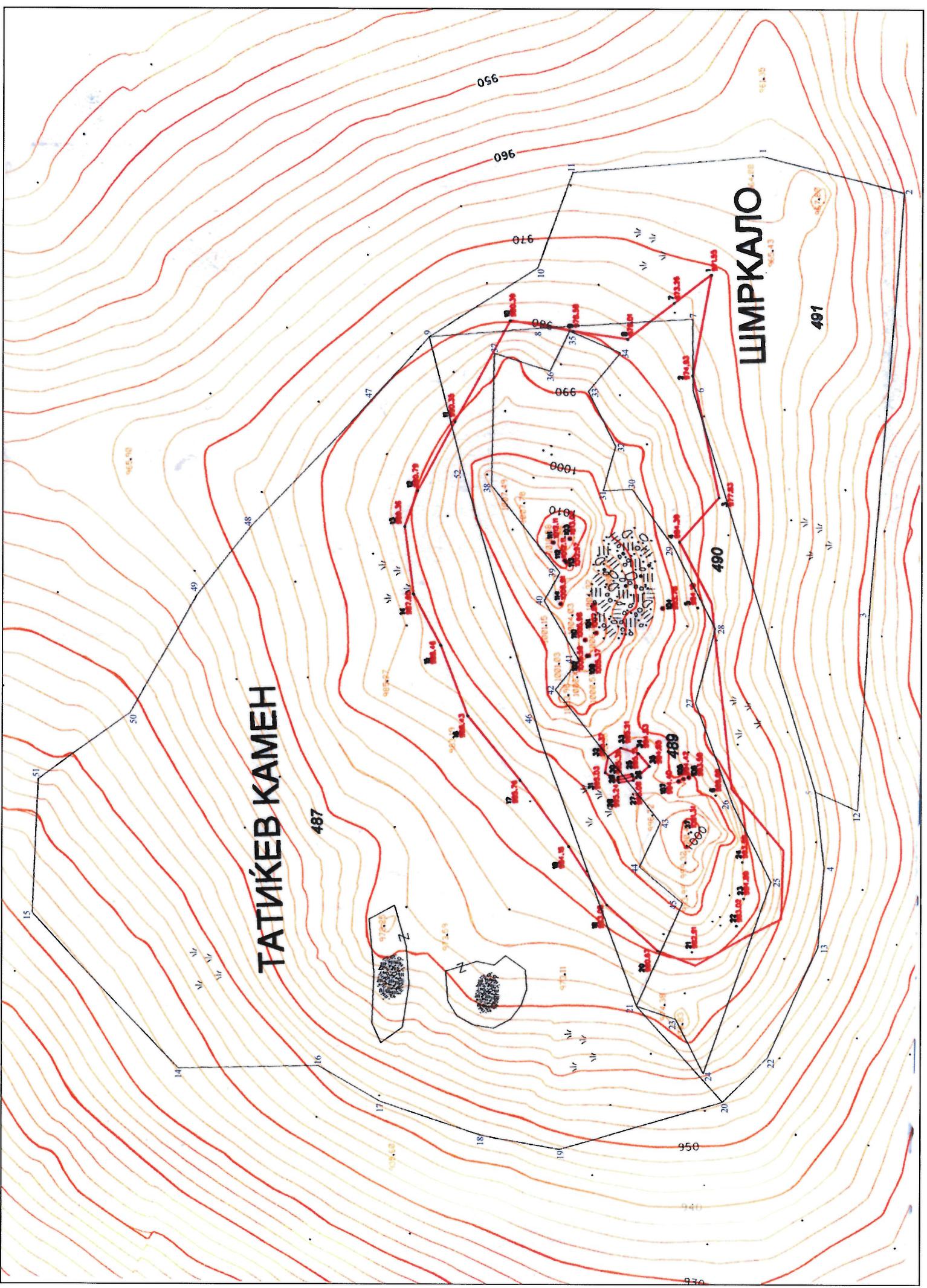
ЛІГЕНДА:

КОТАКТНА ЗОНА 1

ГРАНИЦА НА КОНТАКТНА ЗОНА 2

ОБРАБОТИЛ:
ГОЦЕ НАУМОВ

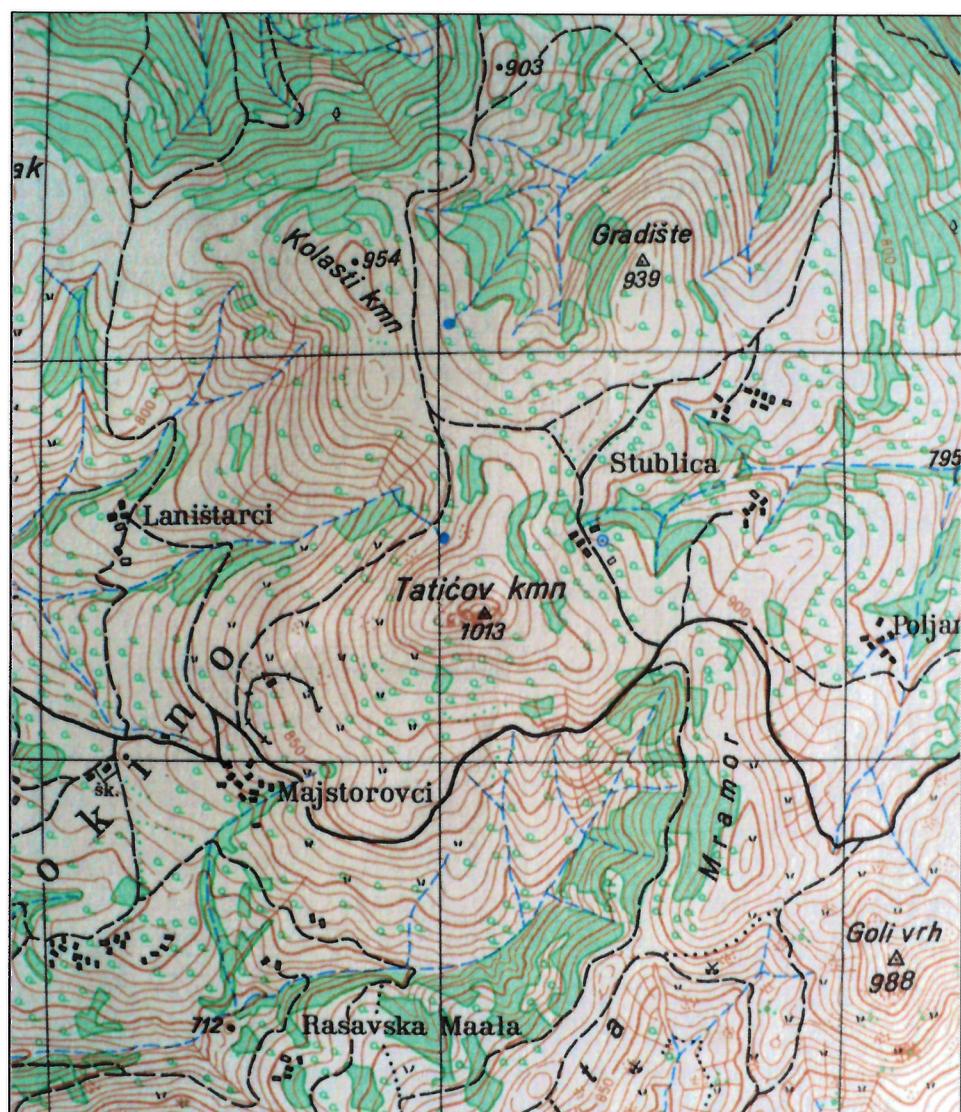
	Y	X
1	579240.63	680285.34
2	579226.19	680235.09
3	579081.03	680253.36
4	578992.87	680272.15
5	579019.13	680274.23
6	579160.28	680312.34
7	579185.01	680311.70
8	579183.81	680364.02
9	579182.09	680403.01
10	579204.76	680364.61
11	579237.43	680351.43
12	579012.00	680259.82
13	578965.07	680275.13
14	578930.73	680498.04
15	578986.99	680547.75
16	578929.76	680449.57
17	578916.59	680428.49
18	578903.74	680394.63
19	578897.88	680367.19
20	578912.20	680310.26
21	578946.67	680338.89
22	578927.34	680293.90
23	578941.56	680325.42
24	578922.28	680316.58
25	578988.63	680290.93
26	579015.26	680303.18
27	579051.49	680315.04
28	579077.36	680307.31
29	579106.16	680320.81
30	579126.77	680334.41
31	579126.59	680344.48
32	579141.85	680339.66
33	579161.27	680348.52
34	579174.20	680336.99
35	579182.33	680354.39
36	579168.83	680361.58
37	579175.61	680380.64
38	579129.85	680383.05
39	579098.71	680360.42
40	579089.17	680366.07
41	579068.03	680354.72
42	579057.91	680363.35
43	579010.42	680328.54
44	578995.38	680336.17
45	578982.29	680321.82
46	579039.88	680368.71
47	579154.58	680429.59
48	579119.06	680466.16
49	579095.65	680485.93
50	579055.06	680510.60
51	579033.34	680544.16
52	579135.07	680392.73

Точки на катастарските парцели

КАРТОГРАФСКИ ПРИКАЗ
за недвижно културно наследство

Ситуација: Истечок од топографска карта

1:25000

Скопје, 01.01.2010 година

Изработил:
Гоце Наумов

НАЦИОНАЛЕН
КОНЗЕРВАТОРСКИ
ЦЕНТАР-СКОПЈЕ

ЕЛАБОРАТ
ЗА
ВАЛORIZАЦИЈА

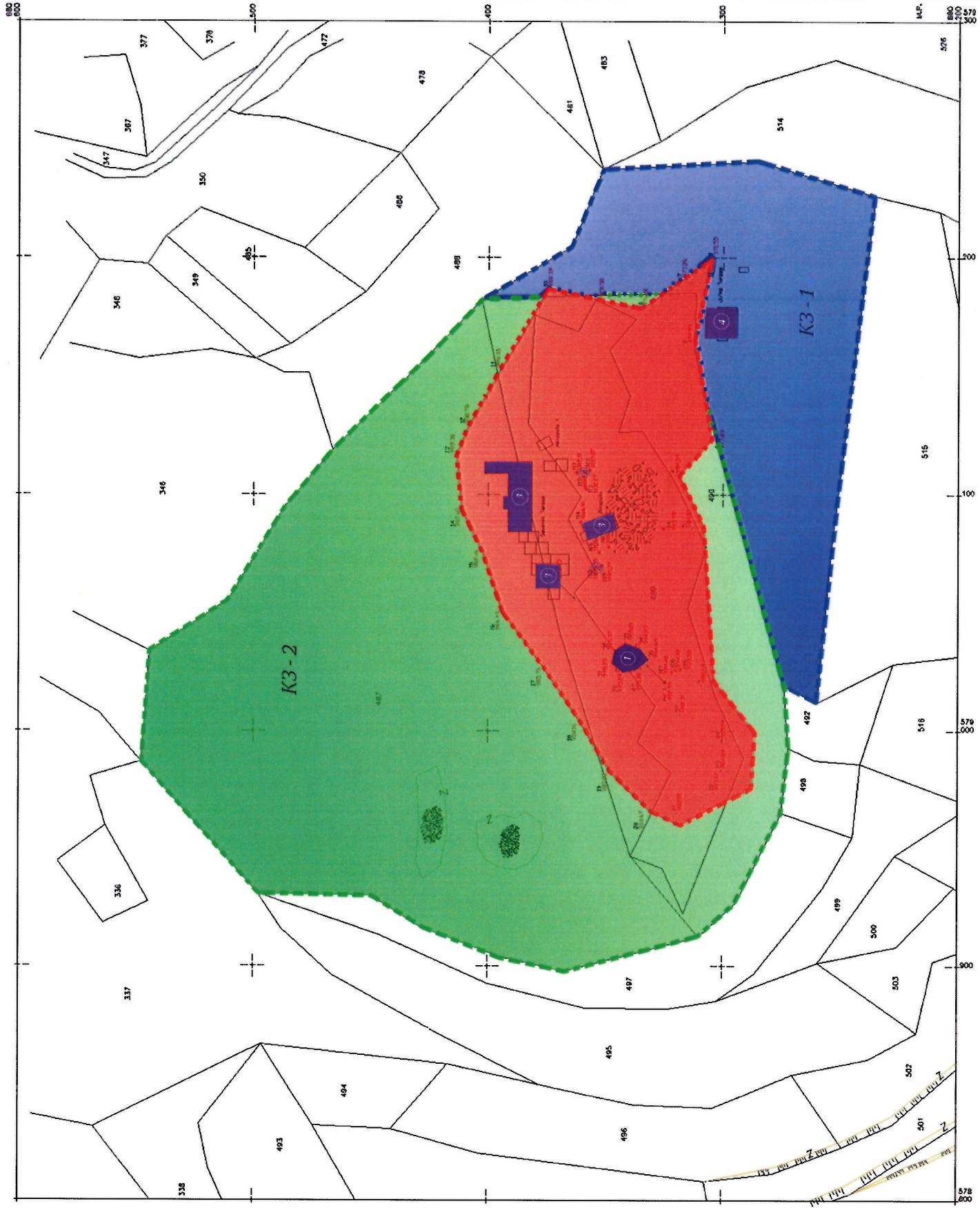
заштитено добро:
АРХЕО-АСТРОНОМСКИ
ЛОКАЛИТЕТ
КОКИНО
отдавна:
Старо Надворичане

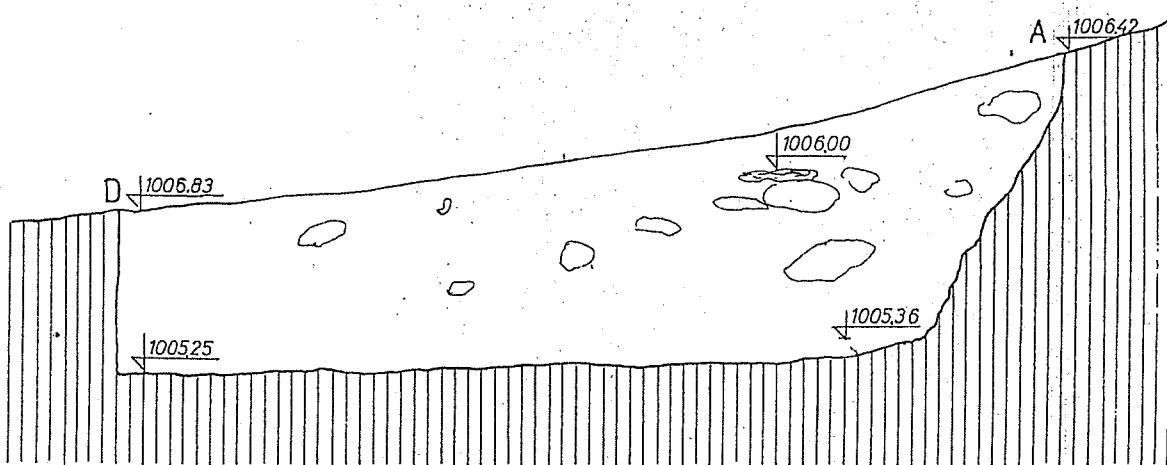
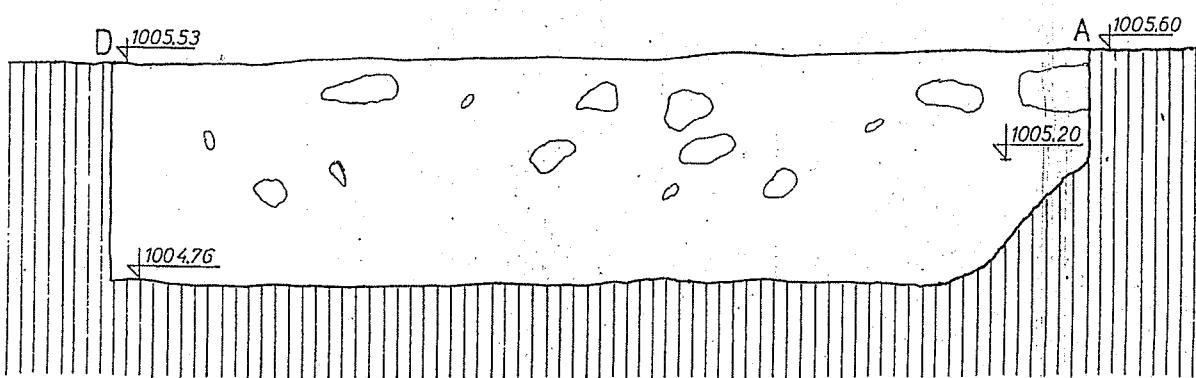
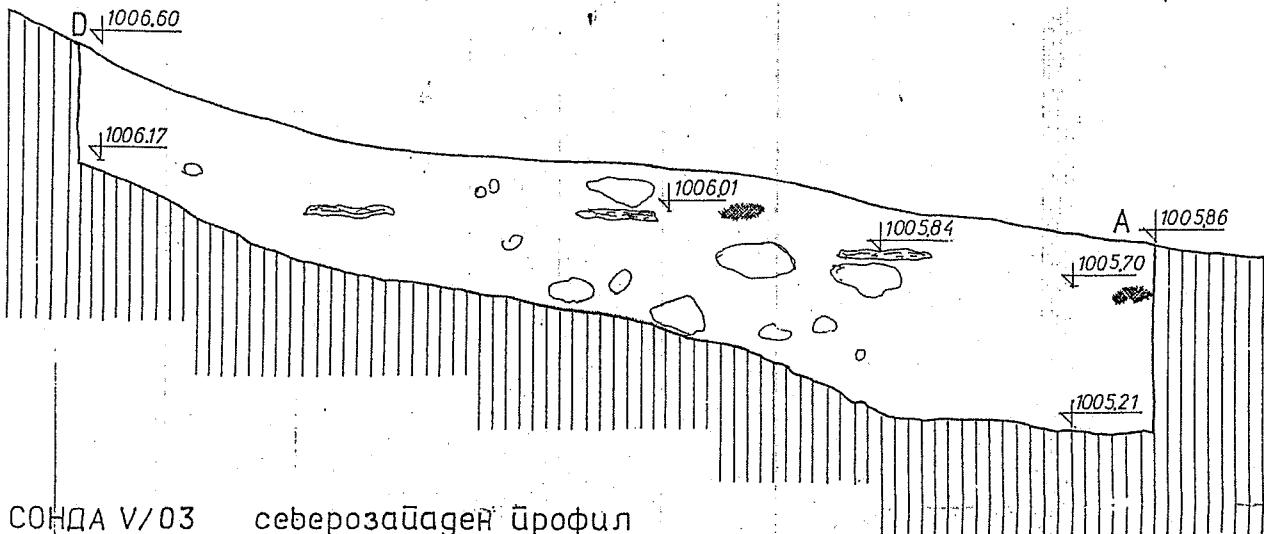
содржина на листа:
СОСТАВНИ ДЕЛОВИ НА
ЗАШТИТЕНОТО ДОБРО
И
КОНТАКТНИТЕ ЗОНИ

ЛЕГЕНДА:

- 1 ЗАШТИТЕНО ДОБРО
2 ТРОНОВИ
3 МАРКЕРИ
4 КОНСТРУКЦИИ ОД ЈАРГОВЕНО ВРЕМЕ
5 КОНТАКТНА ЗОНА
6 НАСЕЛБА ОД ЈАРГЕНО ВРЕМЕ

ОБРАБОТИЛ:
ГОЦЕ НАУМОВ

НАРОДЕН МУЗЕЈ КУМАНОВО	
Оддел за археологија	
локалиште	ТАТИЧЕВ КАМЕН
месно	с. КОКИНО
ПРОФИЛИ НА СОНДИ V, VI, VII/03	
ЦРТЕЖ 2	размер. 1 : 20 даша 20.07.2003
издал	С. Цвешановска

ЦРТЕЖ 59. 2

1007.44

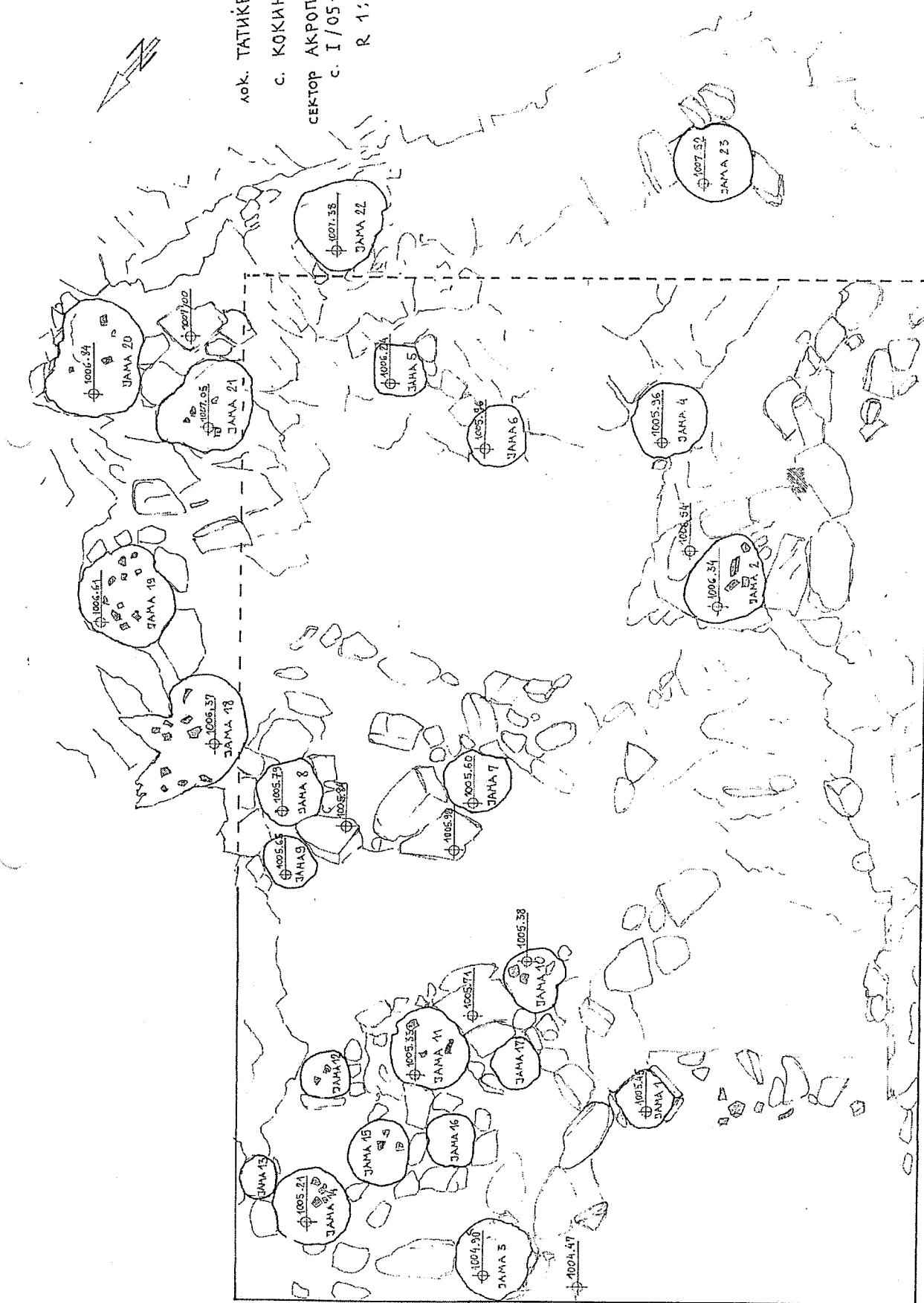
ЛОК. ТАТИКЕВ КАМЕНЬ

С. КОКИНО

СЕКТОР АКРОПОЛА

с. I / 05-07

R 1:20

C. XIII / 07

Н.Ч. МУЗЕЈ - КУМАНОВО	
ОДДЕЛ ЗА АРХЕОЛОГИЈА	
ЛОКАЛНИТЕТ ГАТИЧЕВ КАМЕН	
МЕСТО С.КОКОИНО	
ОБЕЛОСТ ОСЕЗНА ТЕРПА	
ЦРТЕЖ ЕР. 6	РАЗМЕР 1:20
ЦРТАЛ	С. ЦВЕТКОВСКА

C. $\odot 995.36$

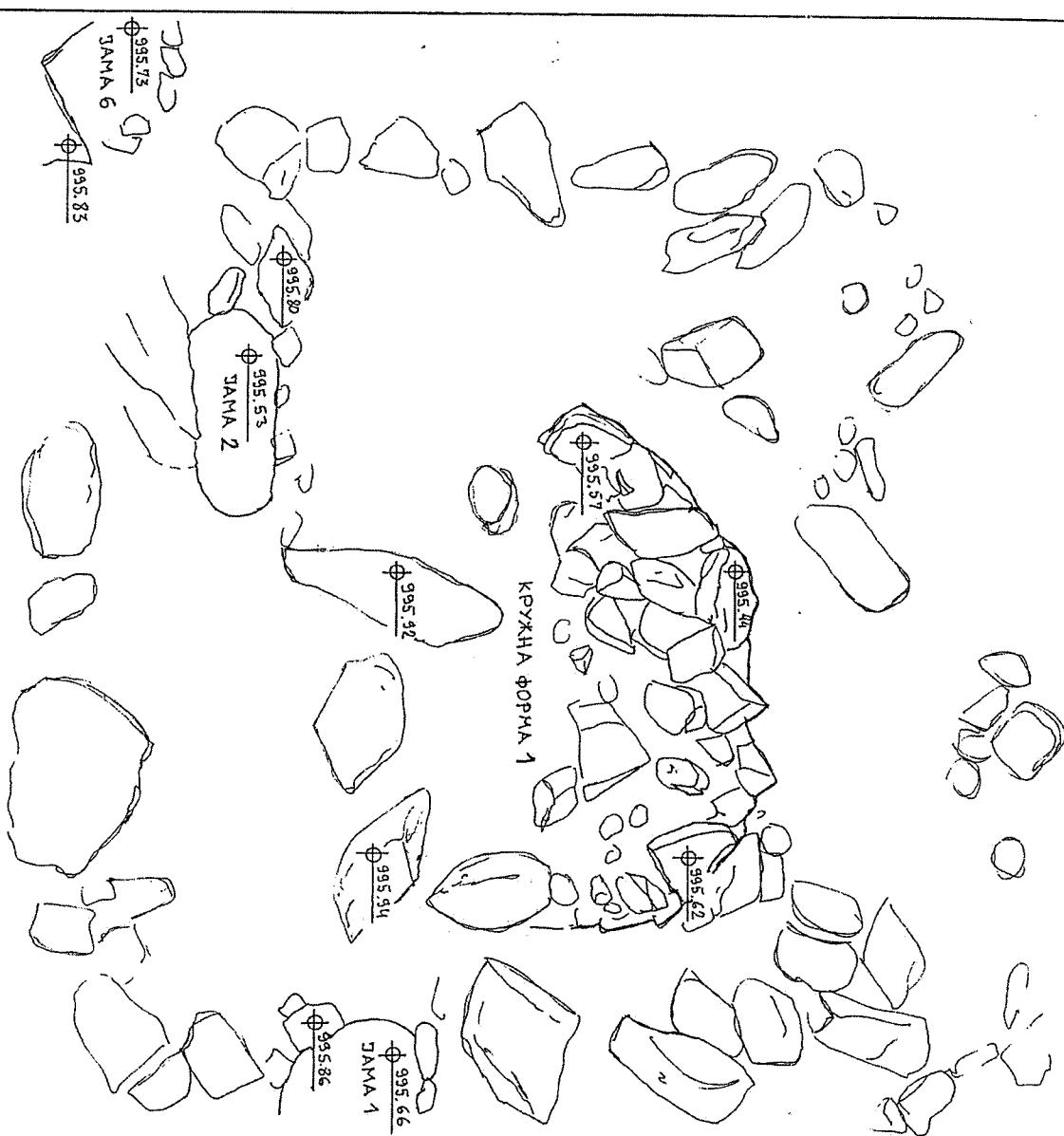
D. $\odot 995.72$

C. XVII/07-08

откоп. 5

КРУЖНА ФОРМА 1

	КЕРАМИКА
	КАМЕННИ ПЛОЧИ
	ЛІПІД

B. $\odot 996.63$

A. $\odot 996.86$

Н.У. МУЗЕЈ-КУМАНОВО	
ОДАЕН ЗА АРХЕОЛОГИЈА	
ЛОКАЛНІТЕТ	ТАТИКЕВ КАМЕН
МЕСТО	С. КОКИНО
СЕКТОР	ДЕВЕРНА ТЕРасА
ЧАСТКА	РАЗМЕР 1:10
ЧАСТКА 5	ДАТА 18.06.2008
ЦРТАЛ	С. ЦВЕТАНОВСКА

Лок. Тати́кев Камен

С. Кокчино

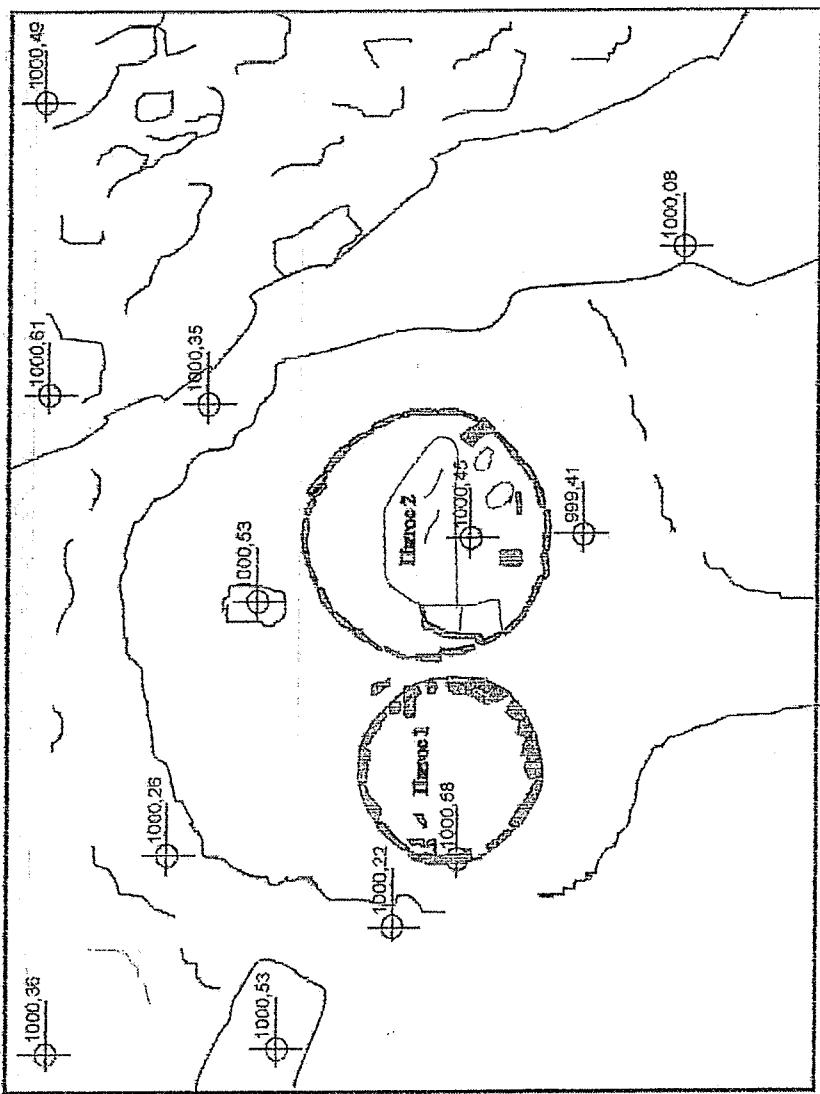
Сектор Южно Поморье

Сонца II 05

Состојба при откоп 3

D 1000,91

C 1000,18

A 1000,39

B 1000,54

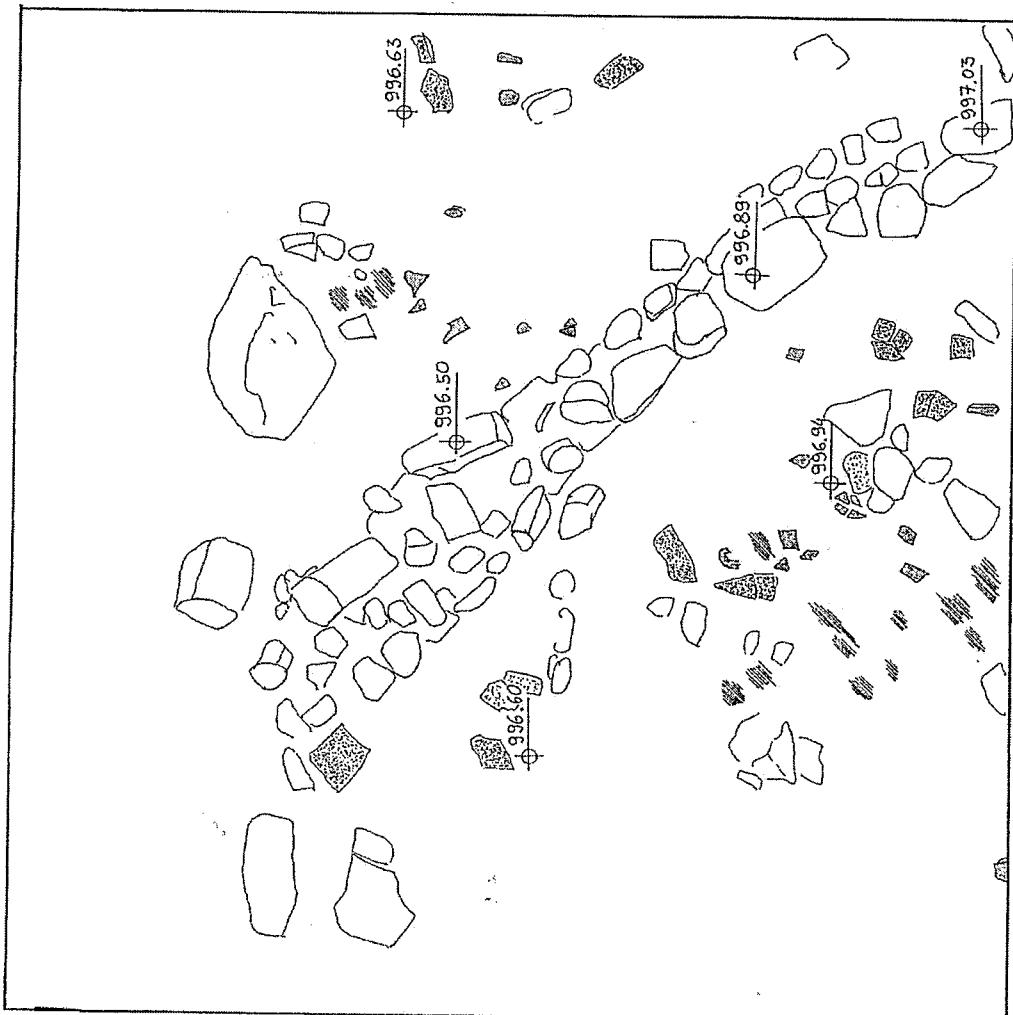
Н.В. МУЗЕИ - КУМАНОВО	
Оператор за археологични	
Юлианна	Тати́кев Камен
Место	С. Кокчино
сектор	Южно Поморье
Пункт № 1	План II 05
Леген	План 3
	Дата 5.07.2005
	С. Преснякова

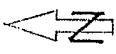

С. IX / 05-07

- КЕРАМИКА
- ЛЕПЕЖ
- КАМЕННИ ПЛОЧИ

Н.У. МУЗЕЈ - КУМАНОВО
ОДДЕЛ ЗА АРХЕОЛОГИЈА
ЛОКАЛНТЕТ ТАТИЧЕВ КАМЕН
МЕСТО С. КОКИНО
СЕКТОР СЕВЕРНО ГОЛГРАДИЕ
ЦРТЕЖ БР. 4 РАЗМЕР 1:20
ДАТА 2007
ЦРТАЛ С. ЦВЕТАНОВСКА

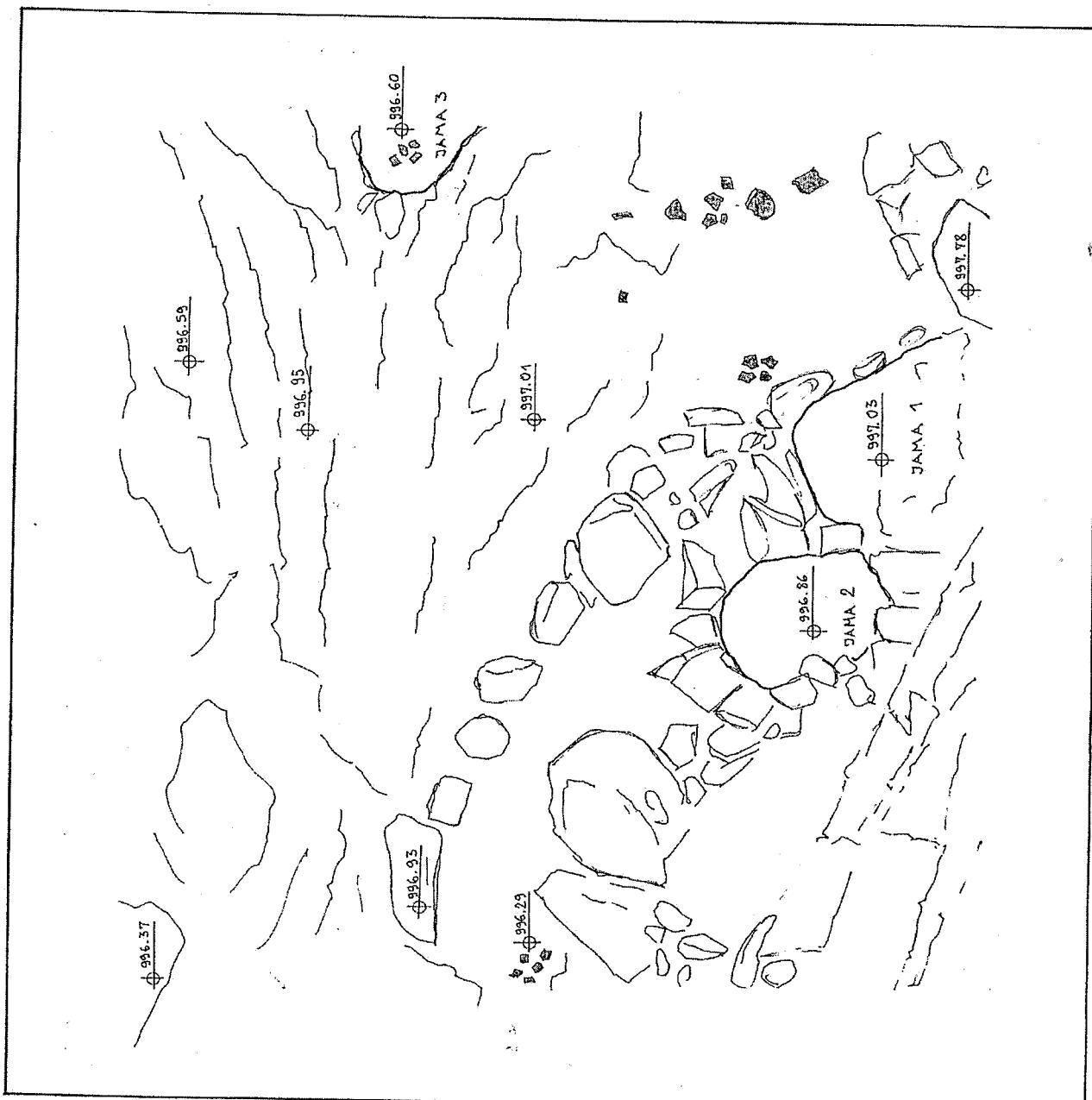

C. XVI / 07

- КЕРАМИКА
- ▨ ЛЕПЕЖ
- КАМЕНА ПЛОЧА

Н.У. МУЗЕЈ - КУМАНОВО
ОДДЕЛ ЗА АРХЕОЛОГИЈА
ЛЕНДАЛЕНТ ТАТИКЕВ КАМЕЦ
МЕСТО С. КОКИНО
СЕКТОР СЕВЕРНО ПОСЛГРАДСКЕ
ЦРТЕЖ № 7 РАЗМЕР 1:20
ЦРТАЛ С. ЦВЕТКОВСКА

Джок. Татаркен Камен

С. Кокино

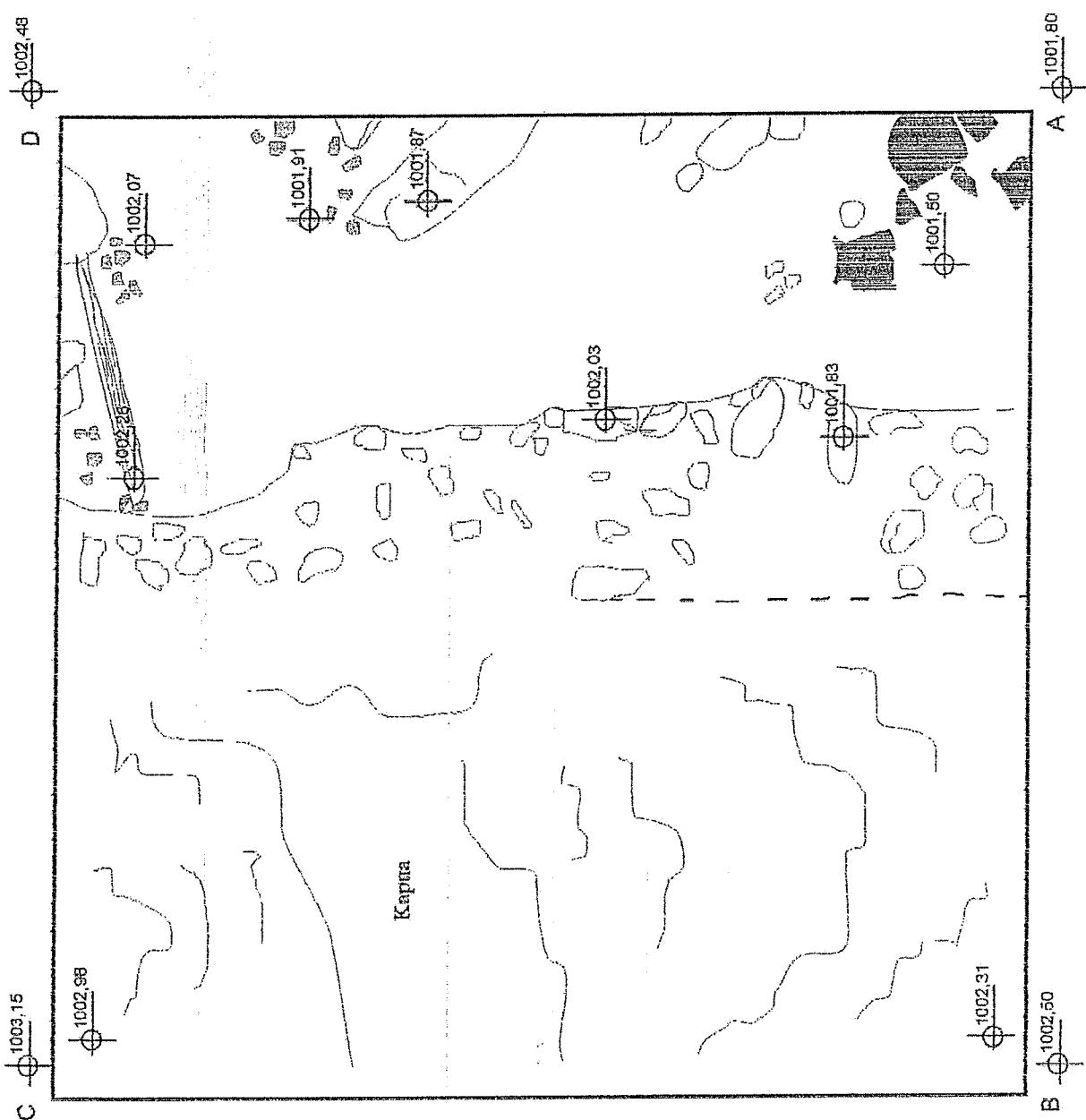
Сектор Јужно Пометрије

Сонда V/05

Состојба при откопу 3

Лепеза

Керамика

Н.У. МУЗЕЈ - КУМАНДЕО

Оддел за археологија

Институт "Татаркен Камен"

Место С. Кокино
сектор Јужно Пометрије

Плоча № 2 Равни # 120

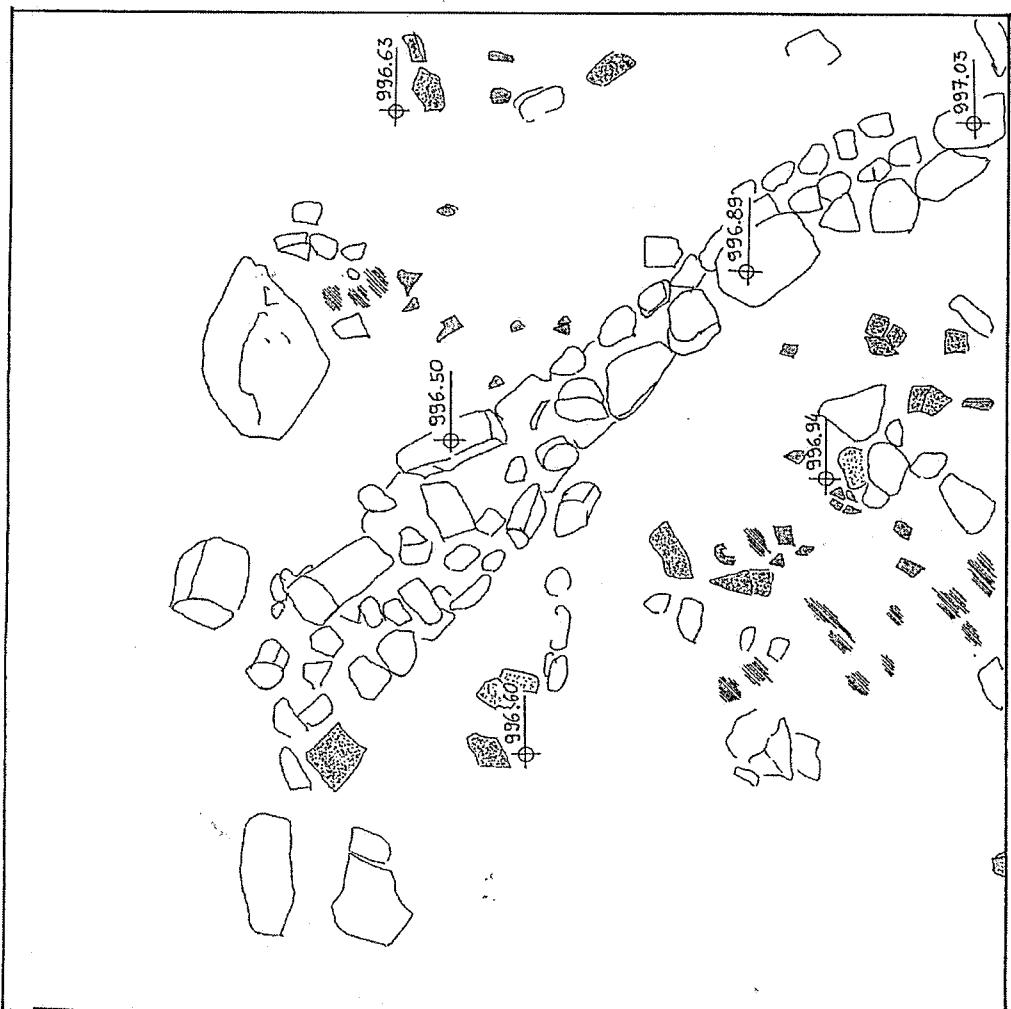
Дата 7.07.2005
Цртеж С. Преславска

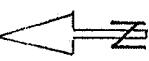
N

C.IX/05-07

	КЕРАМИКА
	ЛЕПЕЖ
	КАМЕНИ ПЛОЧИ

Н.У. МУЗЕЈ - КУМАНОВО
ОДДЕЛ ЗА АРХЕОЛОГИЈА
ЛОКАЛНИТЕТ ТАТИКЕВ КАМЕН
МЕСТО С. КОКИНО
СЕКТОР СЕВЕРНО ПОДГРАДИЕ
ЦРТЕЖ НР. 4 РАЗМЕР 1:20
ДАТА 20.07
ЦРТАЛ С. ЏВЕТАНОВСКА

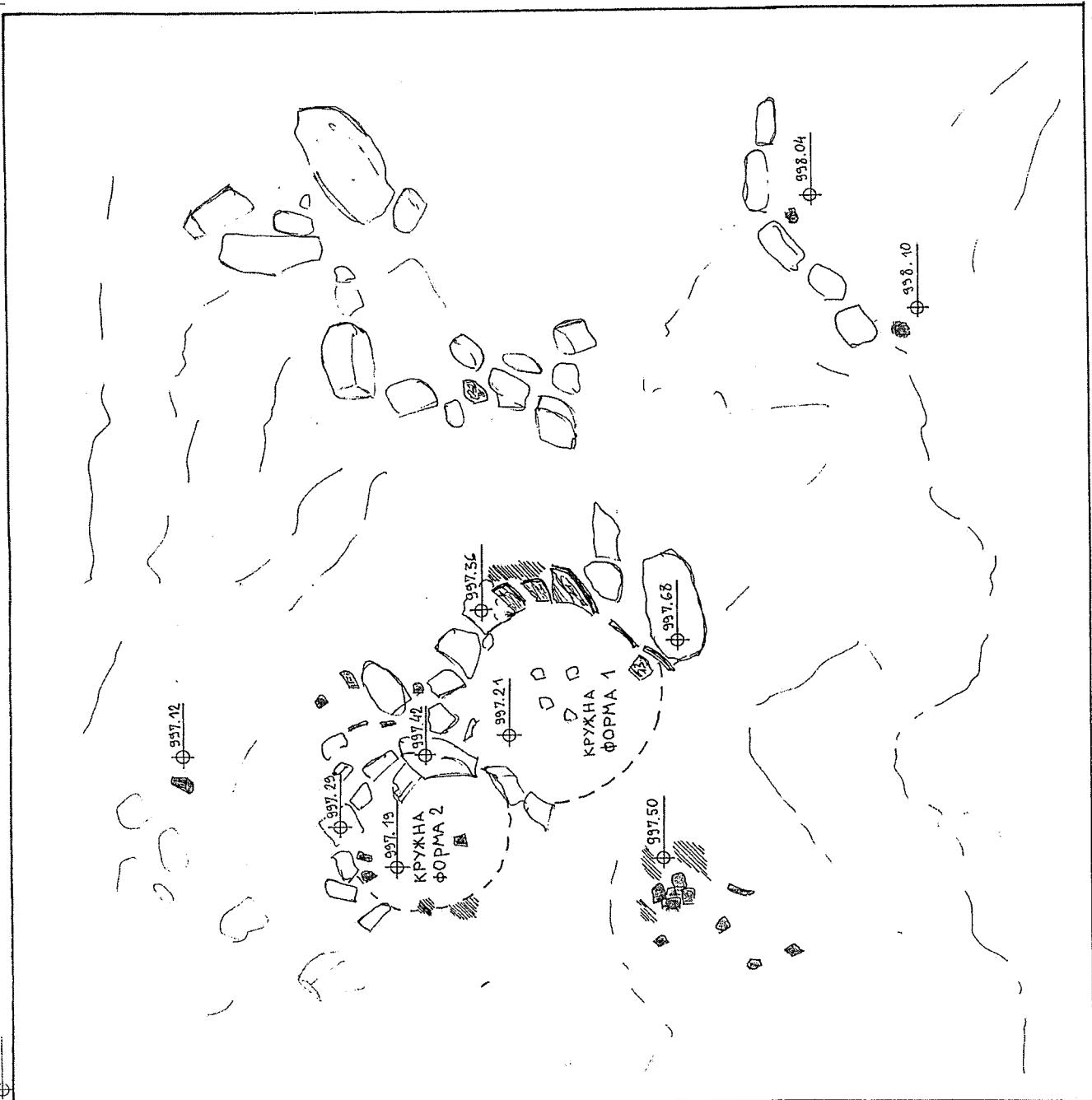

C. XIX / 07-08

откоп 5

- КЕРАМИКА
- КАМЕННА ПЛОЧА
- ЛЕПЕЖ

0 ⌀ 997.46

C ⌀ 997.26

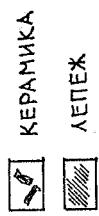
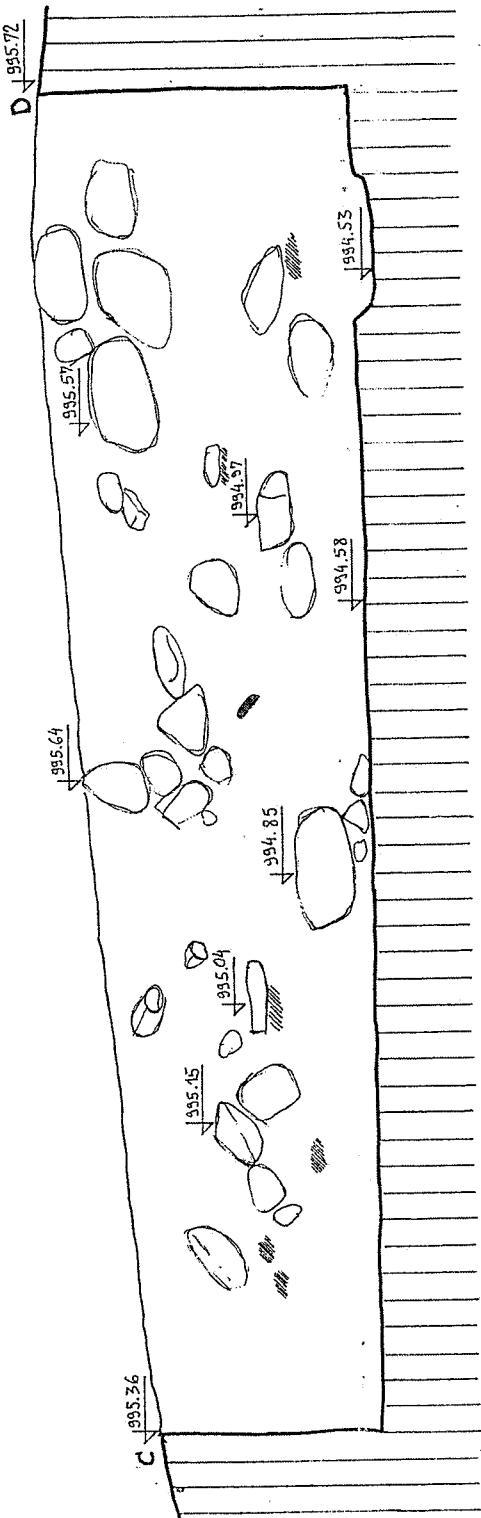
B ⌀ 998.16

A ⌀ 998.68

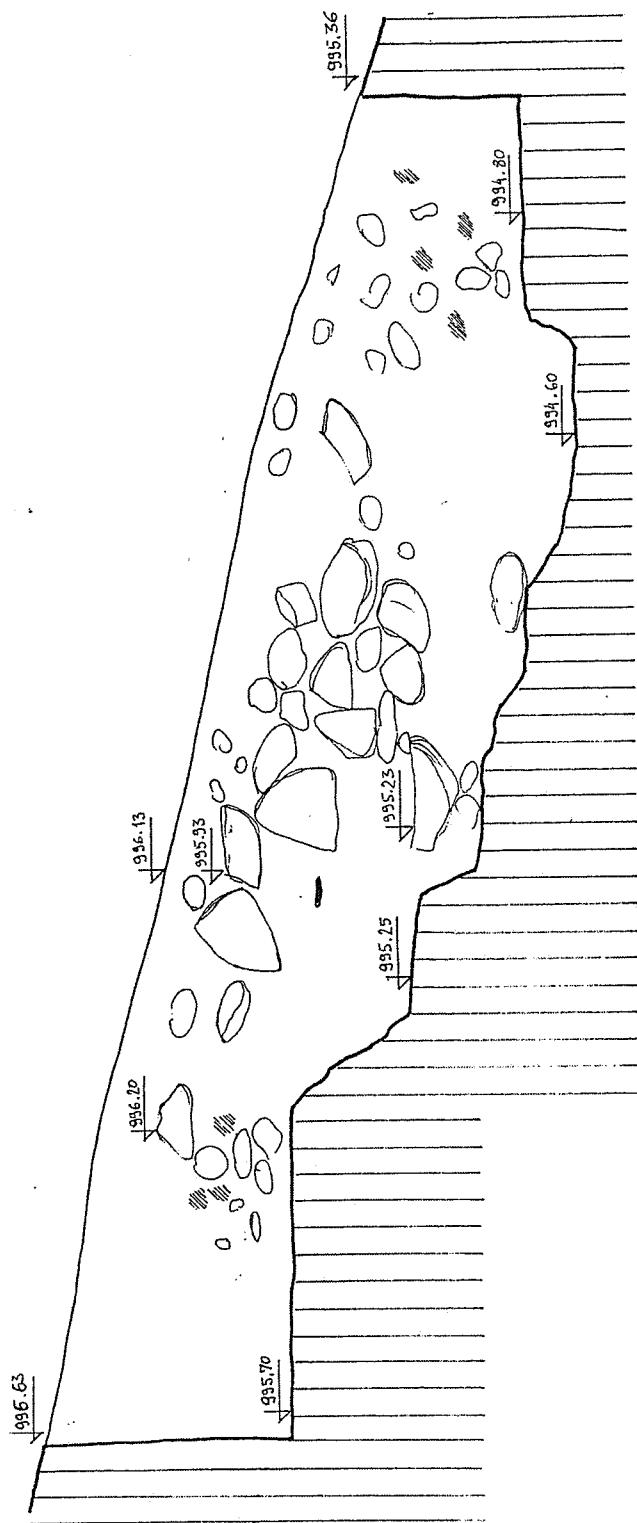
Н.У. МУЗЕЈ - ЈУГУМАНОВО
ОДДЕЛ ЗА АРХЕОЛОГИЈА
ЛОКАЛНИТЕТ ТАТИЧЕВ КАМЕИ
НЕСТО С.КОКИЧО
СЕКТОР СЕРЕРНА ТЕРАСА
ЧРТЕЖ № 9 РАЗМЕР 1:20
ДАТА 21.06.2008
ЧРТАЛ С. ЈВЕТАНОВСКА

С. XVII / 07 - 08

СЕВЕРЕН ПРОФИЛ

ЗАПЛАДЕН ПРОФИЛ

Н.У. НУЗЕЈ - КУМАНОВО	
ОДДЕЛ ЗА АРХЕОЛОГИЈА	
ЛОКАЛНИТЕТ ТАТИЧЕВ КАМЕЦ	
НЕСТО С.КОКИЧО	
СЕКТОР СЕВЕРНА ТЕРАСА	
ЧРТЕЖ №. 7	РАЗМЕР 1:20
ДАТА 24.06. 2008	
ЧРТАЈ С. ЧВЕТАНОВСКА	

ДРУШТВО ЗА ГЕОДЕТСКИ РАБОТИ
ГЕО-МЕГА дооел КУМАНОВО
ул. Доне Божинов бр. 9 вл. 2-12
тел.: +389 31 417 300
моб.: +389 75 468 221
моб.: +389 75 468 223
email: dgr.geomega@gmail.com

Технички извештај

По барање на Музеј Куманово, за снимање на Мегалитска Опсерваторија КОКИНО за КО Кокино, излезено е на лице место во присуство на археолозите, каде по нивно барање беше покажан опсегот околу погоре наведената опсерваторија и која беше снимена.

Снимањето беше извршено на следниот начин : Првин беа поставени станични точки со помош на GPS технологијата - инструмент Leica, и тоа со метода статика, за кое нивно израмнување се искористени референтните станици во Куманово и Крива Паланка. Потоа од истите станични точки се применија две методи на снимање на деталните точки и тоа : првата метода беше со тотална станица SOKKIA 5X и применет начин на снимање - тахиметрија и втората метода е со GPS инструмент со начин на мерење - кинематика.

По обработката на теренските податоци е добиена следната ситуација:

- Површината која ја зафаќа покажаниот опсег околу Мегалитска Опсерваторија КОКИНО за КО Кокино изнесува 18174 м² или земено по катастарски парцели (КП) е следно : КП 487 - 2778 м²; КП 489 - 8569 м²; КП 490 - 6627 м² и КП 491 - 200 м².

Индикации на погоре наведените катастарски парцели се:

КП 487, мв Татиќев Камен, култура пасиште во пов. од 34705 м²,

КП 489, мв Татиќев Камен, култура природно неплодно земиште во пов. 9277 м²,

КП 490, мв Татиќев Камен, култура пасиште во пов. од 11699 м²,

КП 491, мв Татиќев Камен, култура пасиште во пов. од 14448 м², сите за КО Кокино, заведени во ИЛ 1 на име Република Македонија.

- Снимените детални точки ги имаат следните координати :

Координати на нови точки од геодетската основа и на детални точки			
Бр. на точ.	Y	X	Z
1	579200.24	680304.63	971.55
2	579165.46	680312.2	974.93
3	579122.77	680304.53	977.83
4	579107.81	680318.67	984.39
5	579084.9	680313.13	984.19
6	579019.19	680309.15	986.69
7	579190.78	680317.76	973.26
8	579178.75	680334.32	976.01
9	579182.19	680352.98	978.58
10	579186.7	680374.77	980.39
11	579152.41	680394.98	990.35
12	579128.85	680408.64	990.79
13	579116.69	680413.51	989.36
14	579093.15	680411.23	987.6

15	579075	680402.49	988.46
16	579049.78	680393.99	986.43
17	579026.89	680376.56	985.76
18	579003.29	680360.41	984.16
19	578982.57	680347.96	983.08
20	578965.83	680330.88	980.67
21	578965.03	680319.1	982.91
22	578973.6	680303.41	983.02
23	578983.13	680300.54	984.89
24	578995.73	680300.67	983.98
25	579027.68	680337.77	995.15
26	579026.93	680337.44	.
27	579025.47	680337.4	995.08
28	579024.91	680342.36	995.24
29	579025.93	680342.62	.
30	579026.89	680342.62	995.38
31	579028.51	680347.02	995.03
32	579034.04	680345.9	995.37
33	579036.86	680341.38	995.21
34	579034.75	680335.29	994.83
35	579030.2	680331.64	994.65
37	579006.75	680318.01	1001.31
101	579077.45	680348.43	1007.86
102	579069.49	680351.8	1006.59
103	579110.38	680356.5	1013.07
104	579085.16	680325.21	993.78
105	579025.43	680319.98	994.42
106	579025.88	680318.15	993.58
107	579024.68	680321.65	994.4
109	579069.5	680351.27	1005.37
110	579075.07	680352.36	1005.98
111	579109.26	680362.3	1012.11
112	579102.86	680358.5	1012.11
113	579102.2	680358.06	1012.27
114	579087.94	680360.47	1006.91

Податоци кои се користени за извршување на оваа работа се земени од Агенција за Катастар на Недвижности, преку поднесено барање до нив. По завршената работа е изготвен **Елаборат**.

21. 12. 2009 година
Куманово

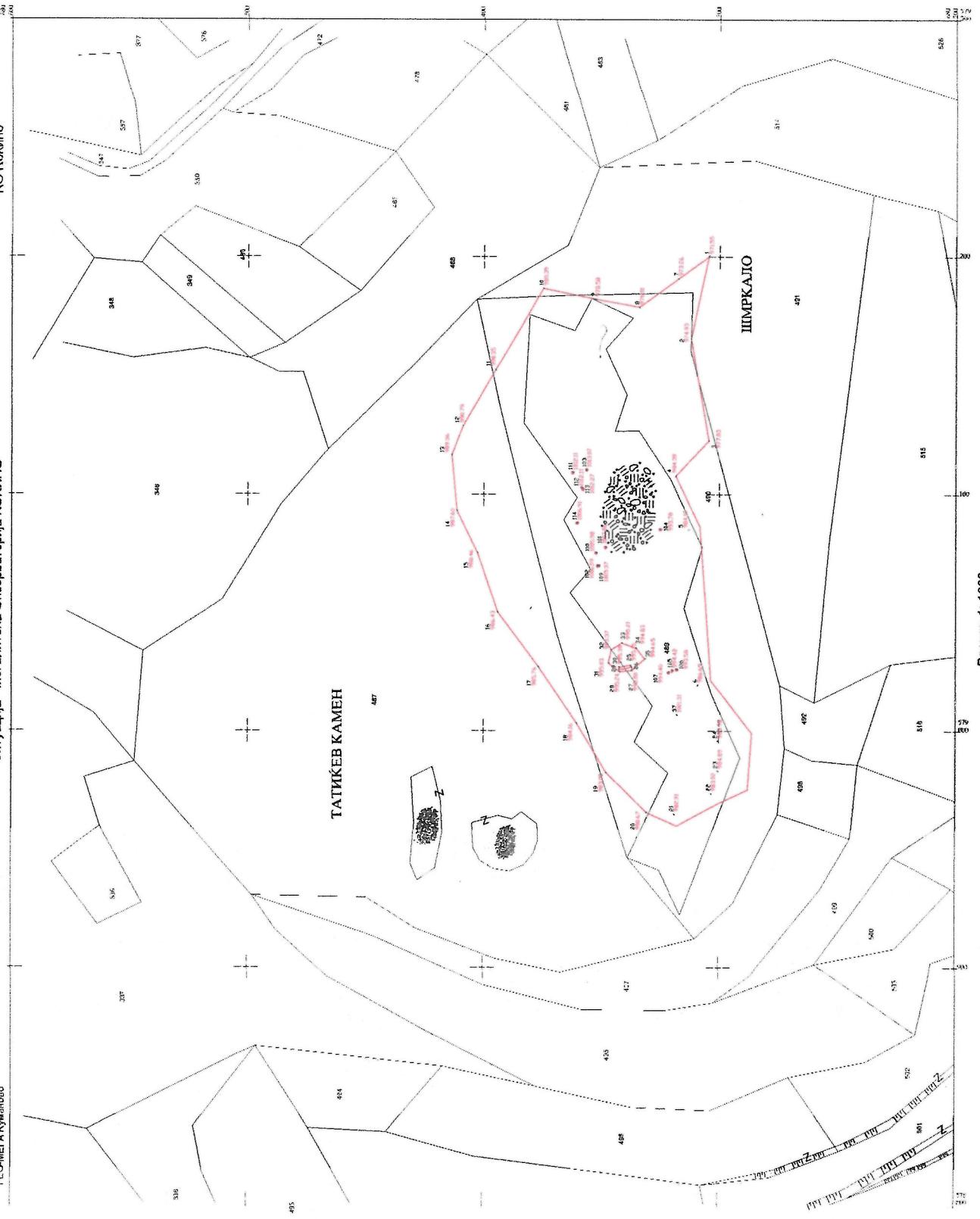
Друштво за геодетски работи
ГЕО-МЕГА ДООЕЛ Куманово

Република Македонија
Општина Старо Нагоричане
КО Кокино

Ситуација - Магалитска Опсерваторија КОКИНО

Документ за Геодетски Радови
ГЕО-МЕТ А.КУЧИЧЕВО

**ОДЛУКА
ЗА ПРЕСТАНОК И ДАВАЊЕ НА КОРИСТЕЊЕ
НА НЕДВИЖНА СТВАР НА НУ „МУЗЕЈ“-КУМАНОВО**

Член 1

Со оваа одлука на досегашниот корисник Јавното претпријатие за стопанисување со пасишта-Скопје му престанува користењето на недвижната ствар – земјиште со површина од 361.828 м² евидентирана во Имотниот лист бр. 1, Катастарски парцели бр. 49, 314 дел 1, 332, 335, 337, 338, 487, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 497, 498 и 543, Катастарска општина Кокино, сопственост на Република Македонија.

Член 2

Недвижната ствар од член 1 на оваа одлука се дава на трајно користење без надомест на Националната установа „Музей“ – Куманово.

Член 3

Примопредавањето на недвижната ствар, описанана во членот 1 од оваа одлука, да се изврши меѓу досегашниот корисник Јавното претпријатие за стопанисување со пасишта – Скопје и новиот корисник Националната установа „Музей“ – Куманово, во рок од 30 дена од денот на влегувањето во сила на оваа одлука.

Член 4

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 19-1175/1
17 март 2009 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
Ивица Боцевски, с.р.

737.

Врз основа на член 91 алинеја 10 од Уставот на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр.52/91) и член 31 од Законот за надворешни работи („Службен весник на Република Македонија“ бр.46/06 и 107/08) Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 17.03.2009 година донесе

**ОДЛУКА
ЗА ОТВОРАЊЕ НА ПОЧЕСЕН КОНЗУЛАТ НА
РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ВО РЕПУБЛИКА
ТУРЦИЈА, СО СЕДИШТЕ ВО АНТАЛИЈА**

Член 1

Република Македонија отвора Почесен конзулат во Република Турција, со седиште во Анталија.

Член 2

Се задолжува Министерството за надворешни работи да ја спроведе оваа одлука.

Член 3

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр.19-1181/1
17 март 2009 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
Ивица Боцевски, с.р.

738.

Врз основа на член 91 алинеја 10 од Уставот на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 52/91) и член 31 од Законот за надворешни работи („Службен весник на Република Македонија“ бр. 46/06 и 107/08) Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 17.03.2009 година донесе

**ОДЛУКА
ЗА ОТВОРАЊЕ НА ПОЧЕСЕН КОНЗУЛАТ НА
РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ВО РЕПУБЛИКА
ИНДИЈА СО СЕДИШТЕ ВО КОЛКАТА, ДРЖАВА
ЗАПАДЕН БЕНГАЛ**

Член 1

Република Македонија отвора Почесен конзулат во Република Индија, со седиште во Колката, држава Западен Бенгал.

Член 2

Се задолжува Министерството за надворешни работи да ја спроведе оваа одлука.

Член 3

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр.19-1206/1
17 март 2009 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
Ивица Боцевски, с.р.

739.

Врз основа на член 36 став 3 од Законот за Владата на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр.59/00, 12/03, 55/05, 37/06, 115/07, 18/08 и 82/08), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 17.03.2009 година донесе

**ОДЛУКА
ЗА ФОРМИРАЊЕ НА МЕЃУРЕСОРСКА ГРУПА ЗА
ИЗРАБОТКА НА НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЈА НА
РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ЗА ОСТВАРУВАЊЕ НА
ЦЕЛИТЕ НА АЛИЈАНСАТА НА ЦИВИЛИЗАЦИИ**

Член 1

Со оваа одлука се формира Меѓуресорска група за изработка на национална стратегија на Република Македонија за остварување на целите на Алијансата на цивилизации и се определуваат нејзините задачи, начинот на работа и составот.

Член 2

Меѓуресорската група за изработка на национална стратегија на Република Македонија за остварување на целите на Алијансата на цивилизации се формира како оперативно национално координативно тело во Република Македонија согласно условите и критериумите за членство на Република Македонија во Алијансата на цивилизации.

Член 3

Меѓуресорската група ќе биде раководена од државниот секретар на Министерството за надворешни работи на Република Македонија, а ќе се состои од преставници од:

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
ДРЖАВЕН ЗАВОД ЗА ГЕОДЕТСКИ РАБОТИ
- Сек./Одд. за премер и катастар - КУМановс

ИМОТЕН ЛИСТ број

бр. 1713/15288 200 год.

ЧЗВОР
ДРЕПИС

КАТАСТАРСКА ОПШТИНА

—KOKMHO

MEGT 5

ЛИСТ 8

ЛИСТ Г

ШИФРАВНИК НА ЗАДНА СТРАНА

ЗА РИВЕРСОН

6р. 22-9-2008 год.

22- 9- 2008 год.

ПРЕПИСЬ

КАТАСТАРСКА ОПШТИНА

КОКИНО

ШИФРАВНИК НА ЗАДНА СТРАНА

24 DECEMBER

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
ДРЖАВЕН ЗАВОД ЗА ГЕОДЕТСКИ РАБОТИ
- Одделение за премер и катастар

13- Бр. 1225/1946
5-200
Командир 200 год.

ПОСЕДОВЕН лист

ПРЕПИСЬЯ ПРЕПИСЬЯ ПРЕПИСЬЯ ПРЕПИСЬЯ

ИМОТЕН ЛИСТ број 173

бр. 200 год.
12- 1-2010

ПРЕПИС КАТАСТАРСКА ОПШТИНА
ПРЕПИС ПРЕПИС ПРЕПИС ПРЕПИС

КОКИНО

ЛИСТ А	Матичен број на граѓанинот	Носител на правото на недвижностите: за првакинот-предиме, татково име и име/ за правното лице-точни назив на организацијата	Место на живеење	Улица	Број на куќата			Дел на посед		Список на измените/год.
					број	влез	стан	а	б	
		РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА						1	1	1- 10

ЛИСТ Б

парцела	дел	згр.	пл.	спл.	ВИКАНО МЕСТО (улица)		КАТАСТАРСКА КУЛТУРА	брн код	кот номер	површина ха	право на недвижност	шифра приб. товари	објект во Е.Л.	град парц.	Список на измените/год.
					ари	м²									
49			035	006	КОЛЕСТ КАМЕН		16000		5	5 16 80	831	878			1- 10
314	1		035	010	СТУБЛИЧКИ РИД		16000		5	3 16 83	831				1- 10
332			035	010	СТУБЛИЧКИ РИД		16000		6	12 13 67	831				1- 10
335			000	000	ОСОИШТЕ		17000		6	1 01 97	831				1- 10
337			000	000	ОСОИШТЕ		17000		6	1 71 76	831				1- 10
338			000	000	ОСОИШТЕ		17000		6	39 54	831				1- 10
487			035	014	ТАТИКЕВ КАМЕН		16000		6	3 47 05	831				1- 10
489			035	014	ТАТИКЕВ КАМЕН		31000		8	92 77	831				1- 10
490			035	014	ТАТИКЕВ КАМЕН		16000		8	1 16 99	831				1- 10
491			000	000	ШМРКАЛО		16000		7	1 44 48	831				1- 10
492			000	000	ШМРКАЛО		16000		7	11 31	831				1- 10
493			000	000	ОСОИШТЕ		16000		7	1 05 82	831				1- 10
494			000	000	ОСОИШТЕ		17000		7	17 58	831				1- 10
497			000	000	ТАТИКЕВ КАМЕН		16000		7	50 11	831				1- 10
498			000	000	ТАТИКЕВ КАМЕН		16000		7	8 90	831				1- 10
543			000	000	ПОД КАМЕНА		16000		7	3 63 20	831				1- 10
					ВКУЛНО					36 18 28					

ЛИСТ В

парцела	дел	згр.	пл.	стан	ВИКАНО МЕСТО (улица)		брн код	материјал на градба	покриен а	покриен м²	право на недвижност	шифра приб. товари	основ на градба	граница на градба	Список на измените/год.
					написана на зградата										

ЛИСТ Г

парцела	дел	згр.	пл.	стан	ТОВАРИ		покриен а	покриен м²	прибележување - службености и ограничувања-			Список на измените/год.
					брн код	кат						
49			0	0					ПРАВО НА ТРАЈНО КОРИСТЕЊЕ БЕЗ НАДОМЕСТ НА НАЦИОНАЛНА УСТАНОВА "МУЗЕЈ" КУМАНОВО			1- 10
			0	0								
			0	0								
			0	0								
			0	0								
			0	0								
			0	0								
			0	0								

ШИФРОВАНИ НАЗАДНАТА СТРАНА

